

Bolgari so zasedli Kavalo. Grške čete in nemška vlada.

VOJAKI ČETRTEGA ARMADNEGA ZBORA BI BILI KMALO LAKOTE POMRELI. — POVELJNIK SE JE KAR NA SVOJO ROKO PRIDRUŽIL NEMCEM. — RUMUNI SO SE PRI BRAŠEVU NEKOLIKO UMAKNILI. — BOLGARSKO IN NEMŠKO PRODORANJE V DOBRUDŽI. — GRKI SO IZROČILI BOLGAROM ZADNJE UTRDBE PRISTANIŠČA KAVALE. — NEMIRI MED PREBIVALSTVOM.

Berlin, Nemčija, 14. septembra. — Ob jezeru Ostrovo ter pri reki Vardar se boji neprestano nadaljujejo. Bolgari so zasedli grško pristaniško mesto Kavalo.

Atene, Grško, 14. septembra. — Angleško poslanstvo je danes obvestilo ameriškega poslanika, da so izročili Grki vse utrbe mesta Kavale Bolgarom. Nekaj utrdb so bili Bolgari že pred časom zasedli. Z zavezniškimi bojninami ladjami se je pripeljalo 1.500 grških vojakov v Tahafos.

Prebivalstvo Kavale je silno razburjeno. V mestu so se vršili veliki nemiri. Bolgari so opleni skoraj vse trgovine.

Berlin, Nemčija, 14. septembra. — Vrhovno poveljstvo nemške armade poroča, da je naprosil četrti grški armadni zbor, ki je bil stacioniran v Seresu, Drami in Kavali, Nemce za hrano in druge potrebščine.

Četrti armadni zbor je bil čisto odrezen od drugih grških čet. Vojakom je pretila nevarnost, da bi lakote pomrli. Ker ni vrhovnemu poveljniku drugega kazalo, se je začel pogajati z nemškimi vojaškimi oblastmi, nakar se je dočelo, da bo odšel četrti grški armadni zbor v Nemčijo, kjer bo ostal do konca vojne, oziroma toliko časa, dokler se Grška ne bo za vedno iznebila zavezniškega upliva.

Grški vojaki bodo na Nemškem lahko nosili svoje orožje. Nemško prebivalstvo jih bo moralo smatrati za goste Nemčije.

Petrograd, Rusija, 14. septembra. — Ruski generalni štab je izdal danes sledeče poročilo:

— V bližini Silistrije, na desnem bregu reke Donave se vrše neprestano vroči spopadi. Rumunom se je posrečilo odbiti celo vrsto rumunskih in nemških napadov ter zapleniti precejšnjo množino vojnega materiala.

Carigrad, Turčija, 14. septembra. — Uradno se razglša, da so pred par dnevi vjele turške čete v Galiciji nad 400 ruskih vojakov.

Berlin, Nemčija, 14. septembra. — Iz Sofije je dospelo včeraj sledeče uradno poročilo:

— Na rumunski fronti vlada ob Donavi mir. Naše čete nadaljujejo s svojim prodoranjem v Dobrudži.

Berlin, Nemčija, 14. septembra. — V prvih dneh svoje ofenzive v Dobrudži so osvojili Bolgari skoraj 10.000 kvadratnih kilometrov rumunskega ozemlja. To ozemlje je veliko večje od onega, ki so ga morali izročiti Bolgari po drugi balkanski vojni Rumunom.

Najprej je bila bojna fronta dolga 180 kilometrov, te dni se je pa za osemdeset kilometrov skrajšala.

V Tutakanu so vjeli Nemci in Bolgari nad 22.000 vojakov.

Berlin, Nemčija, 14. septembra. — Nemške, bolgarske in turške čete pod poveljstvom nemškega generala Mackensa neprestano prodirajo in so osvojile že veliko ozemlja.

Na Sedmograškem vlada mir. Avstriji so uspešno odbili nekaj ruskih napadov v Gozdih Karpatih.

Dunaj, Avstrija, 14. septembra. — Danes je bilo tukaj uradno razglašeno, da so odbili Avstriji vse rumunske napade pri Braševu ter da so se morali Rumuni nekoliko umakniti.

V Karpatih se še vedno vrše vroči artilerijski boji.

Berlin, Nemčija, 14. septembra. — Iz Sofije poročajo, da je nastalo med bolgarskim prebivalstvom silno razburjenje, ko je izvedelo, da so Rumuni masakrirali bolgarske prebivalce v Dobrudži.

Bolgarska vlada namerava sklicati zastopnike nevarnih držav v Sofijo, da se bodo lahko na lastne oči in ušesa prepričali, kaj so uganjali rumunski vojaki po krajih, kjer prebivajo Bolgari.

Budimpešta, Ogrsko, 14. septembra. — Zastopnik ogrskega časopisa "Pesti Hirlap" je bil pred kratkim v avdienci pri avstrijskem zunanjem ministru. Zunanji minister mu je rekel:

— Rumunska se je zato vmešala v vojno, ker so ji zavezniški obljubili nekoliko ozemlja. Umevno je, da se mi za ta poniževalni korak niti ne zmenimo. Zavezniški niso s tem prav ničesar pridobili, ampak so pokazali samo svojo slabost. Ako bi bili res tako močni kot pripovedujejo, bi gotovo ne reflektirali na pomoč Rumunske.

Papež.
Rim, Italija, 14. septembra. — Papež Benedikt se ne bo več trudil, da bi napravil mir na svetu, kajti prepričan je, da bi bilo to zaman in da bo prišel enkrat čas, ko bo ena ali druga stran tako izprašana, da bo morala odnehati.

Nizozemski parnik vjet.
Berlin, Nemčija, 13. septembra. (Preko Sayville). — Nek nemški podmorski čoln je vjel nizozemski parnik "Zeelandie", ki je vozil kontraband iz Rotterdama v London.

Tako poroča Prekmorska agencija.

Iz Grške.

Demitrakopulos ni pogodu zavezniškim, vendar česar ne bo sprejel. — Kdo bo ministrski predsednik?

Atene, Grško, 14. septembra. — M. Demitrakopulos ne bo sprejel kraljeve ponudbe, da bi on formalno novi grški kabinet, ker njegova politika ni našla odobravanja na strani zaveznikov.

M. Demitrakopulos je izjavil, da bi sprejel mesto ministrskega predsednika le pod tem pogojem, da bi imel popolno kontrolo nad politiko, tudi v tem, ako se bi Grška odločila za vojno ali ne.

Demitrakopulos se je sestel z zavezniškimi vladnimi zastopniki, kateri pa niso bili zadovoljni z njegovimi načrti, katere jim je predložil, vsled česar je naznanil, da ne bo sprejel tega odgovornega mesta.

Z največjo napetostjo pričakuje javnost, kaj bo kralj zdaj ukrenil. Domneva se, da bo prisiljen sprejeti Venizelosa, ki je zdaj edini mož, ki bi bil zmožen za to mesto. Razumljivo je, da bi bili z Venizelosom zavezniški popolnoma zadovoljni.

Govori se, da zavezniški raditeži niso hoteli sprejeti Demitrakopulosa, ker ga je kralj s tem imenovanjem imenoval, da bi tako ostala Grška nevtralna.

Zavezniški diplomati regulirajo že skoro celo Grško, kar je najbolj razvidno iz tega, da je ministrski predsednik Zaimis odstopil, kajti zavezniške taktike so bile že tako agresivne, da jih ne bi mogel nihče prenašati.

Ponos starega ministrskega predsednika je bil gotovo ranjen, ko je prišla v grško pristanišče zavezniška mornarica ravno trenutku, ko so se pričela pogajanja, da bi Grška stopila v vojno.

Zavezniški agentje so aretirali več Avstrijev in Nemcev. Na francosko legacijo je bilo oddanih več strelcov. V deželi je velika nezadovoljnost. Sploh vse je narobe.

Wilhelmshaven je temen.

Kodanj, Dansko, 14. septembra. — "Wilhelmshaven Zeitung" je priobčila razglas trdnjavskega poveljnika, da se ne sme ponoči več prižigati svetilk, niti na cestah, kakor tudi ne na dvoriščih in izloženih oknah.

To se je odredilo vsled strahu pred zavezniškimi zrakoplovi.

Pošta zaplenjena.

Berlin, Nemčija, 14. septembra. — Angliji so v Kirkwallu zaplenili vso pošto, ki se je vozila na parniku "Kristianafjord".

DENAR SE LAHKO ODPOLJE V STARO DOMOVINO TUDI PO BREŽIČNEM BRZOJAVU.

Cena kronam je ista kot pri navadnih pošiljkih; le za naslov se računa 65 centov za vsako besedo. Najbolje je, da se nam pošlje \$4 za vsak naslov; ako bo kaj preveč, ali kaj premalo, bomo poslali nazaj ali pa sporočili, da se nam še dopolnje.

Zdaj je mogoče poslati le okroglo svoto, kot naprimer: K 100, 200, 300 itd. do K 10.000.

Brezlične pošiljke grede vse v Nemčijo, od tam se pa pošljejo denarne nakaznice po pošti na zadnje mesto.

Natančno smo poizvedeli, da take pošiljke dosepejo primeroma hitro za sedanje razmere. — Zgodilo se pa kaj lahko, da pošiljatev traja tudi dalj časa in to, ako se napravijo napake pri brezličnem brzojavu; denarja se ne more izgubiti, pač pa je mogoča sakaznjava, ako se urine kje kaka napaka.

Kdor želi poslati na ta način denar v staro domovino, mora natančno napisati naslov in dodati: pošlje naj se po brezličnem brzojavu.

Denar za brezlične brzojave pošiljate po poštenu Money Order ali pa gotov denar v priporočnem pismu, ne pa potom privatnih čekov.

FRANK SAKSER, 30 Cortlandt St., New York, N. Y.

Newyorška stavka.

Velika parada železniških stavkarjev. — Zopet se nekaj govori o splošni stavki.

Včeraj se je vršila velika parada stavkajočih newyorških železničarjev. Vedeležilo se jih je okoli 10 tisoč, katere je ob cestah stoječe občinstvo navdušeno pozdravljalo. Delavci pri gradnji hiš so prenehali delati in jih pozdravljali, ko so mimo korakali.

Govorilo je več delavskih voditeljev, med njimi tudi Frayne, uradnik Ameriške delavske federacije, potem Fitzgerald, organizator newyorških železničarjev, in Gompers, predsednik Ameriške delavske federacije.

Frayne je rekel: "To je živ dokaz, da je v mestu stavka. Zdaj vidi vsak, ki je dozdaj dvomil, da newyorški železničarji stavkajo."

Fitzgerald je med drugim tudi rekel:

"Javnost naj zdaj presodi, če je res, da je delavstvo zapustilo unijo in šlo nazaj na kare".

Mr. Gompers je pa obljubil stavkarjem pomoč Ameriške delavske federacije.

Fitzgerald je včeraj izjavil, da je 400.000 unijskih delavcev pripravljenih, da takoj zapuste delo in zastavkajo iz simpatije do železniških stavkarjev, ako bo treba.

Unijski uradniki so včeraj govorili o nekem "velikanskem boju proti kapitalizmu".

Delavci so izgubili zdaj vse upanje v župana in "Public Service" komisijo, da bi jim izposlovala pravice, ki jih zahtevajo od družbe. Zdaj vedo, da jim nihče drugi ne bo pomagal, ako si ne bodo sami.

Promet je kot običajen. Kare in vlaki vozijo s stankovaki. Tekom dne je bilo več nesreč; dvanaest oseb je bilo težko oziroma lahko ranjenih.

Lahi nad Trstom.

Italijanski zrakoplovci so zmetali pet ton streljiva na arzenal, ki se nahaja blizu Trsta.

Rim, Italija, 14. septembra. — Italijanski vojni urad danes poroča, da je oddelke italijanskih zrakoplovcov metal bombe na Lloydov arzenal v Miljah blizu Trsta.

Tozadevno poročilo se glasi:

"Včeraj popoldne je oddelke naših zrakoplovcov poletel nad Lloydov arzenal, ki se nahaja v bližini Trsta. Zmetali so doli stodvadesemdeset bomb, v skupni teži petih ton. Bombe so padle na železniška postopnja, na ladje, ki so v delu, kakor tudi na druga važna postopnja. Videlo se je velikanske požare. Sovražna protizračna artilerija je napadla naše zrakoplove, toda uspeha ni imela drugega, da so se morali naši avijatikci umakniti; vrnilo so se vsi neopškodovani.

Dunaj, Avstrija, 14. septembra. — Avstrijsko poročilo glede zračnega napada na Milje, pri Trstu, se glasi:

"V sredo popoldne je več italijanskih zrakoplovcov priletelo nad Trst.

Šest sovražnih torpednih rušilcev jim je pomagalo s streljanjem iz zaliva.

Vrgli so veliko število bomb. — Mrtev ni bil nihče, le eden je bil lahko ranjen."

Rim, Italija, 14. septembra. — Glede bojev na italijansko-avstrijski fronti poroča laški vojni urad, da je vse neizpremenjeno.

Nemiri v Hamburgu.

London, Anglija, 14. septembra. — Neko poročilo iz Amsterdamu se glasi, da je tamonje časopisje do bilo poročilo, da je prišlo v Hamburgu do velikih nemirov. — Nek berlinski časnik naznanja, da je množica razjarjenih žensk navalila na trgovine, ker niso mogle že več dni dobiti mesa in zelenjave. Šle so tudi pred Mostno hišo in zahtevale hrane. Kričale so: "Doli s vojno! Doli s slepilci!"

Z Balkana.

Sestanek v nemškem glavnem stanu. — Italijani poraženi na mecdonski fronti. Doiranska fronta.

London, Anglija, 14. septembra. — Z raznih strani prihajajo poročila, da je bil vojni svet, ki se je vršil te dni v nemškem glavnem stanu, zelo velikega pomena. Tega posvetovanja so se udeležili razen avstrijskih in nemških generalov tudi nekateri turški in bolgarski poveljniki. Sklenili so, da se mora Rumunsko na isti način uničiti kot se je uničilo in opustošilo Srbijo.

Iz Švice poročajo, da se je podalo na macedonsko fronto nad 300 tisoč avstrijskih in nemških vojakov. — Vsi vlaki so na razpolago vojaškim oblastim.

Sofija, Bolgarska, 14. februarja. — Bolgarski generalni štab poroča: Pri jezeru Ostrovo se vrše vroči artilerijski spopadi. — Na fronti pri Moglenici je poskušal sovražnik nekoliko prodreti, kar se mu pa ni posrečilo. Umakniti se je moral z velikimi izgubami.

Včeraj smo se spopadli pri Butkovu z dvema laškima infanterijskima bataljonoma. Sovražnik se je nekaj časa vstavljal, ko je pa slednjič izprevidel, da mu ničesar drugega ne preostaja, se je umaknil.

Ob jezeru Doiran so Srbi na nekaterih točkah v ofenzivi.

Pariz, Francija, 14. septembra. — Oficielno se poroča, da se vrši med Strumo in Vardarjem vroči artilerijski boj. — Zapadno od Vardarja prodirajo Srbi in so zavzeli nekaj bolgarskih strelnih jarkov pri Kovilu.

Severozapadno od jezera Ostrovo so zavzeli Srbi neko važno stratežno pozicijo.

London, Anglija, 14. septembra. — Razen vročih bojev ob doiranski fronti se ni na macedonskem bojišču ničesar posebnega pripetilo. — Tako se glasi oficielno poročilo angleškega generalnega štaba.

Solon, Grška, 14. septembra. — Uradno se poroča, da so Bolgari vjeli celo grško garnizijo v Kavali. Bolgarske čete so zaplenile vse vojaške potrebščine v mestu in utrdbah.

Pozor pošiljatelji denarja!

Vsled negotovega dostavljanja pošte, ki je namenjena v Ameriko v Avstrijo in Nemčijo ter narobe, sprejemamo denarne pošiljke do preklica le pod pogojem, DA SE VSELE VOJNE IZPLAČAJE MOGOČE Z ZAMUDNO DENARNE BO V NOBENEM SLUČAJU IZGUBLJEN, ampak nastati smorajo le zamuda. Mi jamčimo za vsako denarno pošiljko toliko časa, da se izplača na določeni nalog. Istotako nam jamčijo mnogi ameriške banke, s katerimi smo sedaj v svoji radi vojne in radi popolne sigurnosti pri pošiljanju denarja.

Cene:			
K	\$	K	\$
5....	.85	120....	16.20
10....	1.50	130....	17.55
15....	2.20	140....	18.90
20....	2.85	150....	20.25
25....	3.55	160....	21.60
30....	4.20	170....	22.95
35....	4.90	180....	24.30
40....	5.55	190....	25.65
45....	6.25	200....	27.00
50....	6.90	220....	29.75
55....	7.60	240....	32.50
60....	8.25	260....	35.25
65....	8.95	280....	38.00
70....	9.60	300....	40.75
75....	10.30	320....	43.50
80....	10.95	340....	46.25
85....	11.65	360....	49.00
90....	12.30	380....	51.75
95....	13.00	400....	54.50
100....	13.65	420....	57.25
110....	14.85	440....	60.00

Kar se zdaj ome denarja skrajno vsek dan menjajo, smo primerani računati po najnovejših cenah in bomo tudi nakazovali po njih. — Včasih se bo zgodilo, da dobi nakaznik kaj več, včasih pa tudi kaj manj. List despe na napad ponavadi par dni kasneje in med tem, ko dobi nakaznik list v roko, se pri nas ome morda že velika sprememba.

TVRDEKA FRANK SAKSER, 30 Cortlandt St., New York, N. Y.

Nemcem pri Comblesu vedno bolj trda prede.

FRANCOZI SO IMELI NADALJNE USPEHE. — TUDI ANGLEŽI SO SE VZDRAMILI IN PRIČELI NAPADATI. — COMBLES BO BAJE POPOLNOMA GO TOVO PADEL V ZAVEZNIŠKE ROKE. — NEMCI SO BILI PRIMORANI PREMESTITI SVOJE ČETE Z VERDUNSKO FRONTE NA SOMMESKO BOJIŠČE. — NEMŠKO POROČILO. — FRANCOŠKO POSOJILLO. — GOVOR BRIANDA.

Pariz, Francija, 14. septembra. — Zavezniške čete so včeraj zvečer nemške postojanke še bolj stisnile kot so bile do tedaj. Haigove angleške čete so pritiskale od severa, Fochove francoske pa od juga; Nemci so se jim umaknili.

Vse tako izgleda, da se bliža bitka na sommeskem bojišču svoji odločitvi.

Tekom dne so francoske čete v nekem nenadnem navalu zavzele več trdnih nemških postojank. Bombardirali so najprej Le Priez farmo, katero so si bili Nemci nadvse dobro utrdili, ter nato z bajoneti nanjo navalili in jo po kratkem, toda hudem boju zavzeli.

Combles je vedno v večji nevarnosti, da pade. Zdaj ko imajo Francozi goriomenjeno farmo, že lahko streljajo na mesto, poleg tega so pa tudi Angleži znatno napredovali od gozda Leutze naprej, ki se nahaja v bližini Comblesa.

Poleg tega je pa Combles popolnoma odrezen od Rancourta. Francoske čete, ki so zavzele Priez farmo, so takoj nato prekorščile cesto, ki veže ta dva mesta. Nemci v Rancourtu že tudi najbrže čutijo, da se jim gre za vrat, kajti francoske strojne puške, ki povzročajo Nemcem največ strahu in izgub, že lahko dosežejo nemške postojanke zunaj, kakor tudi notri mesta.

Zdaj imajo Nemci le še par postojank, izza katerih se jim bo mogoče še nekaj časa braniti, vendar zavezniški imajo že glavne in najvažnejše kot naprimer: Le Priez, Leutze gozd, Felfement, Bouleux gozd itd.

V Combles vodi osem cest, od katerih so razven dveh, vse v zavezniških rokah, istotako imajo pod kontrolo vse železnice, razven eno, ki je pa komaj miljo dolga.

Angleški posel tekem dne je bil, da so napadali severno od Ginchy-ja. V teh napadih so imeli uspeh, razširili so svoje pozicije in tako pripomogli, da je Combles vedno bolj ogrožen. Napredovali so tudi precej na fronti med Ginchy-jem in Delville gozdom.

Tekom zadnjih štiriindvajsetih ur so pa Nemci tudi malone vedno vprizarjali svoje napade. Nekateri izmed teh nemških napadov so bili zelo hudi, kajti Nemci so dobili nekoliko ojačenja, in sicer iz verdunske fronte, iz česar se sklepa, da so Nemci v strahu, da bodo Francozi prodrli najvažnejši del njihove fronte. Nemške divizije, ki so bile dozdaj pred Verdunom, so parkrat poskusile zavzeti postojanke na višini štev. 76, ki se nahaja severozapadno od Peronne, toda vsakokrat so bili Nemci odbiti.

Na južnem delu sommeske fronte so Nemci večkrat vprizarili napade. Vsak napad je bil brezuspešen. Izgube so imeli velikanske.

Časnikarski poročevalci javljajo z južnega dela fronte, da se je dogodilo, da se ni niti eden nemških napadaleev vrnil v zakope, kajti francoske strojne puške grozovito učinkujejo.

V nekem napadu so pa Nemci na lastne čete streljali. In sicer v boju za Priez farmo, ker je prišlo kot gori rečeno do bajonetnega spopada. Nemška artilerija je pošiljala na bojišče, kjer se je vršil krvav spopad, tak ogenj, da je skoro več Nemcev padlo vsled nemškega ognja kot pa vsled francoskih bajonetov; seveda tudi na francoske čete je ta ogenj silovito učinkoval.

Berlin, Nemčija, 14. septembra. — Nemško uradno poročilo se glasi:

Armadna skupina prestolonaslednika Rupreta: Na sommeskem bojišču je bila artilerija nadvse aktivna. Sovražnik je vprizarjal na fronti med Ginchy-jem in Sommo vroče napade, v katerih je imel velikanske izgube, toda ničeve uspehe.

V protinapadih smo deloma uspeli in zajeli več sovražnih vojakov.

Armadna skupina prestolonaslednika Viljema: Na obeh straneh reke Meuse, na verdunski fronti, je bila infanterija aktivna, toda položaj je skoro popolnoma neizpremenjen.

Armadna skupina princa Alberta: Situacija je neizpremenjena.

Pariz, Francija, 14. septembra. — Francoska poslanska zbornica je enoglasno glasovala za novo francosko posojilo. Niti en poslanec ni glasoval proti. Ob tej priliki je ministrski predsednik Briand nagovoril zbornico in ji pujanil vojaško in diplomatsko situacijo. Prerokoval je, da je zmaga zagotovljena, kakor tudi, da bo zavezniška zmaga prinesla svetu trajen mir. Rekel je, da so zavezniški zdaj tako združeni in zedinjeni, da je sovražniku nemogoče kaj storiti.

Toda rekel je, da je zmaga najbrže še daleč.

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way, on Elm St., Ely, Minn.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Ely, Minn.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:

Dr. MARTIN IVEO, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE EUNICH, 421 — 7th St., Calumet, Mich.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kan.

JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

JOHN KRZISNIK, Route 2, Burley, Idaho.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.

G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MEETEL, od društva sv. Cirila in Metoda, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st. od društva Slovencev, Ely, Minn.

Val dopisli, tikajoči se uradnih sadov, kakor tudi denarnih priljubljenosti, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

bo administracija v Washingtonu storila, ker je Nemčija zahtevala v zadnji noti, ko je ugodila Združenim državam glede submarinov, namreč, da se stopi na prste angleški blokadi.

Mr. Gerard je imel velike težave, ko je prepricaval nemško vlado, da nastopa predsednik Wilson napram Angliji nadvse "odločno", ne da bi imel kake dokaze.

Ford.

John Reed v "Metropolitan".

(Nadaljevanje).

V bližini Dearborna je sezidal tovarno, v kateri bo izdeloval takojimenovalne "Fordove traktorje", ki ne bodo samo nadomestili konj in druge živine, temveč naredili farmarja popolnoma neodvisnega od velikanskih prevoznih stroškov ter mu ne bo treba opravljati tako težkih del kot jih mora zdaj. Pravi, da bo teh traktorjev izdelal na milijone in jih prodal kot surovo železo — deset centov funt — in pri tem še dobiček delal. "Jaz bi rad videl, da bi prišli ti ljudje do tega, da bi lastovali zemljo, da bi se tako vnelo monopol, da bi se mogli potem pridelovalci pristo razvijati. Jaz bi rad tako naredil, da ne bi imeli farmarji nobenega dolga. In pripravljen sem, da lahko to naredimo."

Pred časom je rekel: "Jaz bi želel, da bi se kdo pred menoj tega lotil, kar zdaj jaz delam." — "Zakaj pa?" — "Potem bi bil denar bolj razdeljen med ljudi."

Jaz sem ga vprašal, če je mogoče, da bi prišlo po vojni do kake industrijske krize v Združenih državah. Odgovoril mi je: "Ne, ne bo; jaz lahko vse ljudi zaposlim, kar jih bo brez dela, namreč pri izdelovanju traktorjev. Le počakajte, potem, ko bom imel jaz vse upeljano, bodo prišli municijci izdelovalci v največjo zadrego, ker jim nikakor ne bo mogoče najti dovolj delavcev, kajti pri meni bodo delavcem boljše, pri meni bodo dobivali boljše plače in deleži bodo tudi dobičkov. Veste tudi, da gre največ fantov v armado, ker ne morejo dobiti primernih služb. Jaz vam rečem, da ne bo dolgo, ko ne bo mogoče armadi dobiti nadaljnjih rekrutov, kajti jaz bom lahko vse fante porabil pri izdelovanju traktorjev. Vidite, te traktorje se bo povsod rabilo, tukaj v Ameriki, kakor tudi v Sibiriji in Mezopotamiji. Milijone in milijone jih bo treba." (Citatelji gotovo ne vedo, kaj so to traktorji — vsaj večina najbrže ne. Zategadelj naj na tem mestu povemo, da traktorji nadomeščajo živali pri strojih, s katerimi se puli iz zemlje korenine in izkopava skale, kadar se hoče zemljo očistiti in pripraviti za obdelovanje. — Op. prevajalec.)

Ko je Ford naznanil, da bo izdeloval poceni motorne vozove, avtomobile in traktorje, se mu je namignilo, da mu ne bodo šli posebno od rok, ker mu bo Standard Oil pričela zapreke delati, namreč s tem, da bo podražila gasolin in alkohol, katerega ima pod kontrolo Distillers Trust. Rekli so, da, ako bo drag gasolin in alkohol, ljudje ne bodo hoteli avtomobilov, motornih vozov in traktorjev kupovati, ker se jim ne bo izplačalo. Vsi tedi tega je pričel Ford študirati, kako bi prišel do kakega poceni olja ali kaj drugega, ki bi nadomestilo gasolin in alkohol. Iznasel je, da je mogoče to sredstvo dobiti iz gotovih pridelkov, katerega lahko vsak farmer sam izdela, ne da bi pri tem kaj škodoval pridelku. Fordovo olje, ali kar že je, ki bi gonilo njegove "Fordove", zdaj se ni čisto popolno, vendar pravi, da ni niti najmanjšega dvoma, da ne bi bilo zauporabo. To bo zelo poceni, namreč par centov galon. Ko bo gonilno sredstvo popolno, ga bo dal patentirati pri vladi Združenih držav in ga dal nato za splošno pristo uporabo. To bo velik udarec oljnatim magnatom ter bo pomagalo razpečavati Fordove traktorje in avtomobile.

"To je nemogoče! To ni business!" vpiljejo magnati, pri tem pa grozovito boje, da se ne bi res kaj takega zgodilo. Kaj bo prihodnje, česar se bo Ford podstopil? Že zdaj ga nazivajo "anarhist", pri čemer mislijo, da bo on nje strl, ali bodo pa oni njemu podlegli.

Izdelovalci in delodajalci niso edini, ki se boje Henry Ford. Banke se ga bojijo in za bankami vps celo Wall Street v New Yorku (finančna centrala v Ameriki), kajti Henry Ford je danes menda edina neodvisna finančna moč na svetu.

Henry Ford nima nobenih delnic ali bondov, razven par \$5 na dan.

Tovarna menda ni treba opisovati, saj je bilo že dovolj o njih pisati. To ni drugače kot par sto posojuje denarja, tako, da nimajo banke pri njej nobene besede. Henry Ford ima sam več milijonov v gotovini naloženih v različnih bankah po celi deželi. Ford se je napram meni izrazil: "Meni se ni treba brigati za banke in skrbeti, kako jim bom plačal obresti. Bančni uradniki morajo vsakega del se izdeluje v posebnem posele noči predsediti v svojih pisarnah, da stlačijo skupaj denar, v katerem se avtomobile sestavlja za moj kapital. S tem pa, ko mi jo. Toda enega avtomobila ne sebanke plačujejo obresti, pomagajo tudi znižati ceno mojim avtomobilom."

Pripoveduje se o nekem slučaju, ki nam kaže, v kakem razmerju je Ford napram takozvanemu "Big Businessu". Nekoč je oglaševal, da bi rad zgradil še eno tovarno ter da izide graditelja. Building Trust se mu je ponudil, da mu bo naredil tisto tovarno za \$90,000 cenejše, kot pa neka družba, katere člani so bili sami mladi inženirji, ki so ravno kar prišli iz šol. Ford je povabil te mlade inženirje v Detroit na svoj dom ter jim povedal, kako lahko konkurirajo trstu in jim dal delo, da so zgradili novo tovarno.

To je vsekakor ogrožanje trgovskih pravil. To je gotovo huje kot socializem. Tukaj je mogočen industrijski baron, ki je zainteresiran v človeška bitja, namesto v delnice in bonde. Kako more Wall Street kontrolirati takega "vraga" za svoj dobiček? Eden naj večjih ameriških financirjev je enkrat poskušal Forda vjeti, namreč, da bi mu prodal svoj business za en biljon dolarjev, toda Ford je videl, da je v tem le predrzna finančna igra. Financir je Fordu pisal lepa pisma in pošiljal različne brzojavke, dokler ni Ford naročil svojemu tajniku, da mu naj piše, da bi ga sicer zelo veselilo, ako pride k njemu na dom za par tednov, ako želi, toda le pod tem pogojem, da ne bo govoril o kaki kupitji. Rekel je celo, da bo prej z lastnimi rokami podrl svoje tovarne — opeka za opeko — kot pa, da bi jih prodal.

Ford je moral daljša slišati različne govorce, da ga bo "Big Business" dobro pritislil s tem, da mu ne bo dajal jekla, katerega potrebuje pri svoji industriji. Ford je že našel velike zaloge železa na pacifiški obali. Toda "Big Business" tega najbrže ne bo storil, ker se boji, da ne bi Ford kak nadomestilo za jeklo iznašel. In zakaj se ne bi bali?

Malo je ljudi, ki obiščejo Fordove tovarne v Detroitu, kateri bi se takoj zavedli, da je to le del Fordovega businessa. Fordova tovarna v Manchesteru, Anglija, producira vsako leto 250,000 avtomobilov. Dalje njegova tovarna v Windsorju, Ontario, Kanada, jih izdela vsako leto pol milijona. Ford je rekel, da ima tovarna v Kanadi vedno več naročil kot jih pa more izvršiti. Potem ima pa svoje podružnice še v Franciji, Argentini in Avstraliji. Tovarne ima tudi v devindvajsetih večjih ameriških mestih. Namerava jih pa zgraditi še v Chicagu, Ill., Hobokenu, N. J., Kansas Cityju itd.

Prostor, katerega zavzemajo domače tovarne v Detroitu, obsega 276 akrov, od katerih je 54 akrov pod streho. V teh tovarnah dela 33,000 delavcev, toda ne vsi naenkrat, temveč ena skupina jih dela prvih osem ur, potem druga osem ur in nato še tretja osem ur. To razporeditve obratujejo nočundna, razven ob nedeljah in dva tedna poleti, ko imajo delavci poštinitve. Zdjaj je zemlja še dokupljena in tovarne bodo v kratkem trikrat večje kot so zdaj.

Dodaj je Ford več delov pri avtomobilu kupoval od drugih izdelovalcev, kot naprimer različne svetilke, potem strehe, kolesa, kavčukasta kolesa itd. Kmalu bo pa vse doma izdeloval, kar se pravi, da bo imel še večje dobičke kot jih ima zdaj letno. In tovarna za traktorje v Dearbornu bo ravnotako velika.

Ko pride človek v Detroit, se mu zde Fordove tovarne kot neka kake mesto, nad katerim se valjdim.

Administracijsko posloplje je dolgo kot največja ladja, ki je včasih plula po Atlantiku. Posloplje je trinadstropno, v katerem je zaposlenih preko tisoč ljudi, vstevaj izobraževalni oddelke. V to posloplje pridejo obiskovalci iz vseh krajev sveta — včasih jih je pet tisoč dnevno — katerim je vse razkazano. Voditelji, ki vodi-

jo po uradni te ljudi, so plačani \$5 na dan.

Tovarna menda ni treba opisovati, saj je bilo že dovolj o njih pisati. To ni drugače kot par sto akrov, na katerih je ropota in vrbanke pri njej nobene besede. Sempatja se pokaže tudi dolg vlak — da, Ford ima cel železniški sistem. Skratka: Fordov avtomobil je nekaj, čemer se je treba čuditi, toda Fordova tovarna je pa velik čudež. Skoro vsak posamezni del se izdeluje v posebnem posebnem posloplju. Konaj je izdelan, se že pelja proti posloplju, v katerem se avtomobile sestavlja za moj kapital. ki je v delu, se pomika na vpenjači od delavca do delavca in od vsakega delavca gre bolj popolnen naprej, da ga končno šofer odpelje v pregledovalni departament.

Ničesar ni, kar bi se dalo primerjati Fordovemu sistemu, mogoče je izjema le pri Kruppu v Nemčiji. Toda v tem je simboličen: Krupp pomeni vojno, Ford pa mir.

Toda še veliko večje važnosti kot Fordov mehanični sistem je za bodočo civilizacijo organizacija Fordovih delavcev. Človeku se zdi, da je teh 33,000 ljudi, ki tvorijo, skoro bi rekel, veliko družino, neka veliko sredstvo, s katerim eksperimentira nek velik genij. Do pred nekako tremi leti je Ford svojo pozornost posvečal mehaničnim strojem, potem je pa pričel pozornost obračati na človeški stroj. On je vedel, kaj se pravi biti bit delavca, kajti on sam je bil delavec do nedavnega časa; on je vedel, da so delavci v večni nevarnosti za svoja življenja, vedel, kako jim je težko skrbeti za svoje družine itd. On je vedel, da niso imeli delavci dovolj denarja, da bi pošiljali svoje otroke v boljše šole, da bi si napravili lastna domovja. On je vedel, da napravi neodvisnost in zadovoljnost delavca boljsega državljanja.

V decembru leta 1914 je Ford sklenil deliti svoje dobičke in uro poznej so njegovi tajniki že tekali okoli časopisov in pripovedovali, da bodo odzidaj naprej dobivali Fordovi delavci po \$5 na dan. Svet in njegovi svetovalci so se bali, da jo je Ford zavozil, toda kmalu potem je bil peljan tudi "bonus" sistem.

Ford je mnenja, da delavec, ako ima malo plače, nima veselja do življenja, vsled česar je njegova morala vedno slabša in slabša, tako, da končno sam sebe vniči vsled skrbi, dela in nezadovoljnosti. Da se ne bi "delavci vničili", je bil vstanovljen takozvani sociološki departament, ki je imel nalogo paziti, kako posledice bo imel petdolarski sistem. Ford jim je dal te plače, ker je vedel, da so do njih opravičeni, toda sociološki departament je pa mislil, da je to nekaka miloščina. Ta departament se je vrtikal v najbolj privatne in družinske stvari, vsled česar so prišle mnoge pritožbe, na kar je Ford to odpravil ter namesto sociološkega vstanovil izobraževalni departament.

Zdjaj dobiva okoli 25,000 Fordovih delavcev \$5 ali več na dan ter delijo s Fordom velike dobičke. Do deleža pri dobičkih je opravičen: vsak neoženjen možki, nad dvaindvajset let star, ki nima slabih navad; vsak deček, nad osemnajst let star, katerega sorodniki so odvisni od njegovih zaslužkov, ki pa tudi ne sme imeti kakih grdih navad; vsak oženjen možki, nad dvaindvajset let star, ki živi z družino in skrbi za njo.

Nobena ženska ni opravičena do teh deležev pri dobičkih, izjema je le ako mora skrbeti za svoje sorodnike, ki niso brez druge pomoči. To pa radi tega, ker Fordovo mnenje glede ženske je, da je njen business omožiti se in delati doma. Njegovi svetovalci so istega mnenja.

(Konec prihodnjic).

Revolucija po vojni.

Te dni ga je vrnil s potovanja po Evropi Mr. Algernon Lee, socialistični kandidat za gubernerja v državi New York, ki je povedal, da v Evropi zelo vre in da bo po vojni najbrže veliko revolucij izbruhnilo. Ekonomske razmere so grozovito slabe, pravi Lee, toda po vojni bodo še veliko slabše, kajti, ko bo konec vojne, bodo imeli vso hrano v rokah kapitalisti, ki bodo poskušali ljudstvo izžemati.

Socializem je našel tekmo te vojne v vseh deželah veliko bolj trdna tla kot jih je imel pred vojno.

Razne zan imivosti.

Vojni vjetniki.

Pariz, Francija, 14. septembra. Ministrski predsednik Briand je danes naznanil, da je francoska vlada sprejela nek predlog, da bi vse vojne vojne vjetnike, ki so stariši treh ali večjih otrok, ki se nahajajo zdaj v Švici, interniralo do konca vojne.

Berlin, Nemčija, 14. septembra. Razmere, v katerih se nahajajo nemški vjetniki, ki so internirani v Švici, so zadovoljive, kot poroča polkovnik Friedrich iz Švice. Švicarske oblasti zelo skrbijo za vse vjetnike.

Ogrske stranke se zdaj strinjajo.

London, Anglija, 14. septembra. Poročila iz Budapešte se glase, da se zdaj ogrske stranke strinjajo, kakor tudi opozicija in vlada.

Domneva se, da se bo formiralo skupen kabinet; — to bo namreč kabinet, v katerem bodo zastopane vse stranke.

Aponijeva stranka zdaj nič več ne nasprotuje Tiszi, niti nihče več ne zahteva, da bi Tisza odstopil.

Španska se mora odločiti.

Pariz, Francija, 14. septembra. Španska se mora odločiti za eno ali drugo stran. — Tako se je izrazil Antonio Maura, bivši španski ministrski predsednik, ki je zdaj voditelj močne konservativne stranke.

Tako se poroča iz Madrida. To je rekel Maura v nekem svojem govoru, ki ga je držal v Berangju, blizu Bilbao-a, pri neki seji, katere se je vdeležilo 6000 Mauristov. Poročilo iz Madrida in drugih španskih mest se glase, da bo napravljen govor Maura povsod velik vpliv.

Govori se, da je večina njegovih privrženecv pro-nemška.

Kajzer je odgovoril Wilsonu.

Washington, D. C., 12. sept. — Državni tajnik je danes dobil od ameriškega poslanika v Berlinu, Gerarda, osebno pismo od kajzerja, ki je naslovljeno na predsednika Wilsona.

To pismo je odgovor na Wilsonovo, v katerem je pozval kajzerja, da ne bi oviral pošiljatev hrane za Poljake.

Kaj je odgovoril, se še ne ve.

Črni delavci za Francijo.

Iz Tretorije, Južna Afrika, se poroča, da je general L. Botha, ministrski predsednik Južnoafriške Unije, znanil, da se je napravilo s francosko vlado pogodbo, da bo šlo v Francijo 10,000 tamošnjih domačinov, kjer bodo opravljali raznovrstno delo.

Delavce se bo rekrutiralo in takoj nato poslalo v Francijo.

Falkenhayn je bil odstavljen vsled svoje boječnosti.

Iz Nemčije se preko Berna, Švice, poroča, da je bil Falkenhayn, dosedanjí načelnik nemškega generalnega štaba odstavljen ker je hotel vse nemške vojne načrte temeljito spremeniti, s čemer se pa kajzer ni strinjal.

General von Falkenhayn je pre-rokoval, da je Bolgarija izgubljena za centralne sile, vsled česar je rekel, da je najbolje, da se balkansko kampanjo popolnoma opusti, vzhodno fronto skrajša in zapusti okupirane kraje v Franciji in Belgiji.

Hindenburg je imenoval ta načrt otročji, bojazljiv in sramoten za Nemece, vsled česar je stopil cesar na Hindenburgovo stran in odstranil Falkenhayna.

Poslanik Penfield je rešil Angležinjo.

V Avstriji je bila na osemnajst-mesečno ječo obsojena neka angleška vzgojiteljica, ki je svojočasno služila pri princu Hohenlohe, ker je naredila par opazk glede vojne, da "Nemčija mora biti strta".

Mr. Penfield, ameriški poslanik na Dunaju, je izposloval pri cesarju, da je bila Angležinja oproščena.

Zakaj je Nemčija prenehala z vojevanjem s podmorskimi čolni?

Iz Berna, Švice, poročajo, da je nemški kancler Bethmann Hollweg, ko je bil pri neki seji v avgustu federalnega sveta vprašan, zakaj se je Nemčija udala Združenim državam glede vojevanja s podmorskimi čolni, izjavil, da, ako bi Nemčija nadaljevala s podmorskim vojevanjem, bi prišlo do vojne med Nemčijo in Združenimi državami. Dalje je pa rekel, da so prijateljski odnosi z Ameriko več vredni kot pa politika s submarini.

Železnice in unijsiti.

Louisville in Nashville železnica je odpustila unijske delavce. — Delavske novice od drugod.

Nashville, Tenn., 13. septembra. Stiri "velike železniške unije" bodo na Louisville in Nashville železnici najbrže napovedale stavko, ker je pričela družba nadvse brezobzirno postopati z unijskimi delavci, ki so se izrazili v prilog nove postavke za osemurno delo na ameriških železnicah, katero je pred par tedni sprejel kongres v Washingtonu.

Tekom preteklega in tega tedna je bilo odslavljenih lepo število delavcev, češ, da "njihovo delo ni zadovoljivo", kar pa razumejo unije kot pričetek boja proti uniji, ki je svojim delavcem priborilo osemurno delo.

Tukajšnja lokalna unija je pozvala A. B. Garretsona in Warren, S. Stone-a, dva unijskega predsednika, da bosta napravila tozadnevno preiskavo.

L. & N. železnica je znana kot največja nasprotnica osemurnega dela. Domneva se, da se one ne bo udala, če se bodo prav vse druge družbe. Delavci so mnenja, da bo ali odslavlja vse unijske delavce in si dobila druge, ali bo pa zahtevala od sedanjih unijskih delavcev, da se odpovedo uniji.

Ni nemogoče, da bodo vzgledu L. & N. železnice sledile tudi druge.

Pričakovati je v prihodnjih dneh zelo zanimivega razvoja v tej stvari.

Iz Youngstowna.

Youngstown, Ohio, 13. septembra. — V jeklarskih tovarnah, katerih delavci spadajo k Almagamated Association of Iron, Steel and Tin Plate Workers, so bile povsod plače za tri odstotke.

Iz Minnesote.

Crosby, Minn., 14. septembra. — Dve sto članov Industrial Workers of the World, ki so šli pred dvema tednoma na stavko iz simpatije do stavkarjev v Mesaba Range, so steverj sklicali sejo v Cuyuna Range, pri kateri so volili, da prenehajo stavkati, češ, da ne morejo več, ker morajo že sami in njihove družine stradati, poleg tega je pa že zima na pragu.

Nemčiji noče več vjetnikov.

Newyorki "Times" je dobil iz Angleške fotografijo nekega pisma, katerega so angleške oblasti dobile pri nekem vojaku, ki so ga vjele na someski fronti. V tem pismu, katerega je mislil vojak pisati domov, pravi, da je prišlo povelje, da naj nemški vojaki ne vjamajo preveč angleških in francoskih vojakov, temveč jih naj rajše kolikomočeno veliko pomorijo.

To je radi tega, ker jim manjka hrane.

Nemci zopet napadajo Gerarda.

Nemci dolžijo ameriškega poslanika, da so njegove simpatije z Angleži; on zanika.

Berlin, Nemčija, 14. septembra. Nemško časopisje se je zopet spravilo na ameriškega poslanika Jas. W. Gerarda, in sicer radi neke njegove opazke, ki jo je naredil glede govora dr. a Gustava Stresemanna, narodno-liberalnega člana v Reichstagu, ki je rekel, da je Nemčija skoro prisiljena, da zopet prične z vojevanjem s podmorskimi čolni.

Poslanik Gerard je baje rekel, da ne more razumeti, kako morajo zastopniki onih okrajev, iz katerih se je svojočasno največ blaga izpeljalo v Ameriko, še vedno zagovarjati politiko s podmorskimi čolni.

Narodno-liberalna časnikarska agencija je poslala časopisom članek, v katerem pravi, da se poslanik vtiča "v vprašanje, ki je skominskost le tikajoče se Nemcev". In dalje pa še pravi, da je treba poslanikovo opazko karak-terizirati, kot "da bi si poslanik domisljal, da bodo bodočo nemško politiko diktirali ameriški trgovski interesi, ki jih ima Nemčija".

Agencija dalje pravi v svojem članku, da je bolje, da pusti nemskim avtoritetam v odločitev, kaj se bo ukrenilo v boju proti Angliji; in pristavlja: "Način, po katerem se je poslanik izrazil — in to ne v prvi — je nadvse karakterističen."

Ameriški poslanik je na to odgovoril, da ni nikdar slišal dr. Stresemannovega govora in da tudi ni nikdar napravil kake opazke v javnosti. — Pristavlja pa še, da kolikor se tiče njegovega mnenja glede vojevanja s podmorskimi čolni, je to iz ameriških in ne pro-angleških motivov.

Nestransko časopisje, ki je v zvezi z vodilnimi državniki in politiki, izjavlja, da ne bo Nemčija zazdaj spremenila svojega stališča glede tega vprašanja. Administracija kanclerja Bethmann-Hollwega je zdaj popolnoma v oblasti nad celo tozadnevno situacijo.

Washington, D. C., 14. sep. — Od zanesljivih strani se je doznalo, da bo prišel ameriški poslanik za Nemčijo, Mr. Gerard, še pred mesecem novembrom domov, v Združene države, in sicer radi nekih političnih stvari, ki dozdej se niso znane.

To bodo za poslanika nekatere poštinitve v zvezi z uradnimi opravili, kot je bilo to v zadnjih dveh slučajih poslanikov Page-a in Sharpa, ki sta zastopnika washingtonske vlade v Angliji oziroma v Franciji.

Poluradno se govori, da bo Nemčija zopet pričela z vojevanjem s podmorskimi čolni, ako ne

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO

82 CORTLANDT ST NEW YORK N. Y.

POUČNE KNJIGE:

Abecednik nemški	—25	Življenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjevega Rudolfa (Tragedija v Meyerlingu)	—75
Ahnov nemškoangleški tolmač, vezan	—50	Z slikami mesta New Yorka po	—25
Berilo drugo, vezano	—40		
Cerkvena zgodovina	—70		
Hitri računar	—40		
Poljedelstvo	—50		

Popolni nauk o čebelarstvu, vezan	\$1.00		
Postrežba bolnikom	—20		
Sadježnja v pogovorih	—25		

Slov.-angleški in angl.-slov. slovar	—50		
Slov.-angl. in angl.-slov. slovar	1.50		
Trtna us in trtoraja	—40		
Učna živinoreja	—50		
Umni kmetovalci	—50		
Veliki slovensko-angleški tolmač	\$2.00		

KNJIGE:		ZEMLJEVIDI:	
Doli z orožjem!	—50	Združenih držav mali	—1
Božični darovi	—15	veliki	—2

Slovensko katoliško

podp. društvo

sveto Barbare

ZA ZEDNINE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pensilvaniji

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: JOSEF PETERNEL, Box 95 Wilcox, Pa.
 I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
 II. podpredsednik: LOUIS TAUGHAR, Box 835, Rock Springs, Wyo.
 Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
 II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
 Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
 Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VEROVNI KRAVNIKI:

DR. MARTIN IVKO, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVANSNIK, 6325 Station St. E. E., Pittsburgh, Pa.
 I. nadzornik: JOHN TORNIC, Box 622, Forest City, Pa.
 II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
 III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Isler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
 I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
 II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Dawson Ave., E. F. D. 1, Grandfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, E. F. D. No. 2 Box 114, Bridgeport, O.
 I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
 II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 197, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Zapisnik pete redne konvencije društva svete Barbare v Forest City, Pa., ZAPISNIK ŠESTE SEJE PETE REDNE KONVENCIJE

društva svete Barbare v Forest City, Pa., dne 7. septembra 1916.

Brat konvenčni predsednik Tauchar otvori sejo ob 8. uri, pozdravi navzoče glavne uradnike in delegate. Sledi čitanje imenika glavnih uradnikov ter delegatov. — Navzoči so vsi.

Sledi čitanje zapisnika pete seje, kateri se z malimi popravki sprejme. Na to opozori konvencijo brat Hafner, da nimamo charterja pri rokah in dokler istega ne prejmemo, ne moremo z zborovanjem nadaljevati. Obenem pripomni, da je tudi charter postaje številka 1. neznano kam izginil iz dvorane, dasiravno ga je on kakor tudi drugi delegati videli pri prvi seji pretekli ponedeljek.

Naravno je, da je to vzbudilo med navzočimi veliko presenečenje in v zbornici je bilo opaziti splošno nezadovoljnost napram tistim, kateri bi bili morali skrbeti, da se ima ta važni dokument pri rokah.

Protestiralo je proti temu večje število delegatov in vsi so se strinjali z zahtevo brata Hafnerja, da se mora charter na vsak način dobiti v našo posest in se prej z zborovanjem ne nadaljuje. Interpelirani so bili glede tega brat glavni tajnik in brat glavni blagajnik. Prvi je omenil, da mu ni mogoče dati nikakih informacij, kje, da se izgubljeni dokument nahaja in da glavni društveni charter že dalj časa pogreša v svojem uradu.

Brat Muhič odgovarja, da mu je svoječasno bila dana naloga, da se posvetuje v Montrose, na County Court od Susquehanna County glede dodatka k charterju, ki bi dovolil društvu posmrtnino zvišati na \$500.00.

Nadalje pojasni, da je istega pustil pri odvetniku, kojemu je bilo naročeno, da tozadevno izposluje na tamošnji sodnji.

Sledilo je splošno kritiziranje dotičnih, katerih dolžnost je bila charter hraniti.

Glede charterja postaje številka 1. pojasnita brata delegata tukajšnje postaje in tukajšnji glavni uradniki, da jim ni ničesar znano, kam je isti izginil, ter glede tega ne morejo dati konvenciji nikakega pojasnila.

Sklenilo se je, da se postaji št. 1 izdela charter v duplikatu, katerega se naj potem obesi na steno v zbornični dvorani. Sledijo zopet zahteve, da se stavi predlog brata Hafnerja na glasovanje. Zatem vstane brat glavni predsednik Peternel, ter izjavi, da ne bo dovolil konvenciji nadaljevati zasedanja dokler ne pridemo v posest društvenega charterja; ob enem stavi predlog, da se zahtevi brata Hafnerja in ostalih delegatov ugodi, ter se pooblasti tozadevni odsek, kateri naj takoj odpotuje v Montrose, ter izposluje imenovani dokument.

Brat Zbašnik pripomni, da ako se zadevo s tem dovoljno ne reši, naj se čela zadeva naznani pristojni oblasti.

Predlagano in podpirano, da se izvoli dva pooblaščenca, ki naj takoj odpotujeta v omenjeno mesto, ter uredita zadevo: predlagano in podpirano, da se pošlje glavnega predsednika ter tajnika.

Predlagano in podpirano, da se pošlje brata Peternela in brata Zbašnika. — Slednji pojasni, da njemu kot zapisnikarju ni mogoče odpotovati.

Predlagano in podpirano, da se pošlje brata glavnega predsednika Peternela, brata konvenčnega predsednika Frank S. Taucharja, brata Muhiča in brata Zbašnika, in da se sejo suspendira, dokler se omenjeni ne vrnejo nazaj.

Predlog je dan na glasovanje in se sprejme.

Brat Muhič izjavi, da mu vsled gotovih zadržkov ni mogoče odrotovati, in na njegovo mesto se vzame prvega glavnega podpredsednika brata Zalarja.

Omenjenemu odboru se da toraj naloga, da takoj odpotuje v Montrose ter zadevo reši, kakor konvencija zahteva. Ker temu odboru ne bo mogoče pred sedmo ali osmo uro priti nazaj, naznani brat predsednik, da se prihodnja seja vrši v petek zjutraj ob 8. uri. Na to brat Tauchar sejo ob pol 11. uri zaključí.

F. S. TAUGHAR, predsednik. A. ZBAŠNIK, zapisnikar.
FRANK GREGORKA, zapisnikar.

ZAPISNIK SEDME SEJE PETE REDNE KONVENCIJE

društva svete Barbare v Forest City, Pa., dne 8. septembra 1916.

Predsednik Tauchar otvori sejo ob 8. uri zjutraj z običajnim pozdravom. Sledi čitanje imenika glavnih uradnikov in delegatov, in brat tajnik poroča, da nekaterih še ni navzočih.

Predsednik Tauchar opozori zbornico, da se morajo delegati in glavni odborniki točno vdeleževati seji ako hočemo spolniti našo

dolžnost napram postajam, katere so nas poslale, da jih zastopamo pri zborovanju.

Predlagano in podpirano, da se stavi ime dotičnega v zapisnik, kateri se od sedaj naprej ne bo pravčasno vdeležel konvenčnega zborovanja.

Predlog dan na glasovanje in se potrdi.

Zapisnik zadnje seje se ne čita, vsled odsotnosti prvega zapisnikarja, in ni bil spopolnjen.

Brat Tauchar na to prosi podpredsednika Teropičiča, da prevzame njegovo mesto, da zamore poročati konvenciji o rezultatu večerajšnjega potovanja v Montrose.

Njegovo poročilo sledi: Prišli smo v Montrose, ter se najprej informirali glede društvenega charterja v uradu odvetnika Gardiner, kamor nas je bil svetoval brat glavni blagajnik. Odvetnik Gardiner nam je odgovoril, da se charter ne nahaja pri njemu, pač pa, da mu je znano, da je bil po bratu Muhiču svoječasno izročen odvetniku Ainey-u. Na to smo se podali v urad imenovanega odvetnika, katerega pa nismo našli doma, in se nam je odgovorilo, da se nahaja po opravkih v Harrisburgu; telefoničnim potom smo izvedeli od njega, da ima on v resnici naš charter in je obljubil vrniti ga čim hitro se povrne v svoj urad; njegova hči dokumenta namreč ni mogla najti. Na vprašanje, ako je duplikat ravno tako dober kakor original, nam je odvetnik Gardiner odgovoril, da ni v tem nikake razlike, ter da je pravi original itak shranjen v arhivu County Recorderja. Sklenili smo toraj vzeti duplikat, katerega je County Recorder od Susquehanna County tudi lastnoročno ter s pečatom svojega urada potrdil.

Za duplikat smo plačali svoto \$5.00, to je \$3.00 County Recorderju in \$2.00 odvetniku. Odvetnik Gardiner nam je tudi razjasnil, zakaj ni sodišče v Montrose, kjer je bilo naše društvo inkorporirano dovolilo, da bi se posmrtnina zvišala na \$500.00, kakor je bilo to sklenjeno pri konvenciji v Cleveland, Ohio. Tozadevna prošnja je bila zavrnjena vsled tega, ker postava po kateri je bila naša organizacija inkorporirana ne dovoli društvu plačati smrtnine več nego svoto \$250.00; da je bil sklep tretje konvencije v Clevelandu v tem pogledu v protislovju našega charterja, ter da bi se go moralo potom tozadevne resolucije pri tem zborovanju preklicati. Ker smo bili mnenja, da bi ustnena njegova izjava ne zadostovala, da se zadovolji konvencijo, smo mu naročili, da nam naj poda tozadevno njegovo mnenje pismeno in poleg tega smo mu stavili še nekoliko drugih vprašanj, na katere naj nam odgovori.

Brate Peternel, Karol Zalar in Zbašnik potrdijo poročilo brata Taucharja.

Brat Zbašnik obenem tudi priporoča, da bi se charter poslal tudi kakemu dobremu odvetniku v Scranton v pretres, da se mu stavi ista vprašanja, kakor odvetniku Gardinerju, ter da nam naj tudi on pošlje pismeno svoje mnenje.

Brat Lekše vpraša, ako se zamore sedež društva premestiti v kako drugo državo in obenem priporoča, da bi se pustil charter tudi po odvetniku v Scrantonu pregledati.

Brat Zalar je mnenja, da mi ne moremo glavnega urada nikamor prenesti dokler poslušamo pod tem charterjem; predlagano in podpirano, da se debata o tem za sedaj azključi. — Sprejeto.

Predlagano in podpirano, da se pošlje zastopnike konvencije v Scranton.

Brat Zbašnik priporoča, da bi šla brata Peternel in Frank Tauchar tja, da poskrbite to; brat Peternel je odločno proti temu in zahteva, da se pošlje tisti odbor v Scranton, kakor v Montrose; predlagano in podpirano, da se zopet pošlje brate Peternela, Taucharja, Karla Zalarja in Zbašnika; sprejeto.

Čita se poročilo poverljivega odbora glede voznih stroškov posameznih delegatov; nekateri delegatje so se zglasili za informacijo in druge stvari, kar pa po mnenju predsednika spada v delokrog poverljivega odbora, h kateremu naj se tozadevno obrnejo; potni stroški glavnih uradnikov in delegacije bodo objavljene v glasilu. Se sprejme in potrdi, da se tozadevno ne diskutira dalje. Predsednik naznani, da se bode zdaj pričelo s sprejemanjem poročil delegatov.

Postaja št. 1 poroča pismeno.
 Postaja št. 2 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 3 poroča pismeno.
 Postaja št. 4 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 5 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 6 poroča pismeno.
 Postaja št. 7 poroča pismeno.
 Postaja št. 8 poroča pismeno.
 Postaja št. 9 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 10 se pritožuje o nekakem samostojnem članu potom poslano nam resolucije. Zadeva je bila že pred tretjo konvencijo, in ker je že zastarela in poleg tega tudi ne nosi podpisov postajnih uradnikov, ter pečata, se ni vpoštevala.

Postaja št. 11 poroča pismeno.
 Postaja št. 12 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 13 poroča pismeno.
 Postaja št. 14 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 15 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 16 poroča pismeno.
 Postaja št. 17 poroča pismeno.
 Postaja št. 18 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 19 poroča pismeno.
 Postaja št. 20 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 21 poroča pismeno.
 Postaja št. 22 poroča pismeno.
 Postaja št. 23 poroča pismeno.
 Postaja št. 24 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 25 poroča pismeno.
 Postaja št. 26 poroča pismeno.
 Postaja št. 27 poroča pismeno. Pri njegovem poročilu je delegat omenjene postaje rabil zelo nedostojen izraz, kar je prisililo brata Jos. Zalarja, da je protestiral; brat delegat se je opravičil in vzame svojo besedo nazaj.

Postaja št. 28 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 29 poroča pismeno.
 Postaja št. 30 poroča pismeno.
 Postaja št. 31 poroča pismeno.
 Postaja št. 32 poroča pismeno.
 Postaja št. 33 poroča pismeno.
 Postaja št. 34 poroča pismeno.
 Postaja št. 35 poroča pismeno.

Med poročilom delegatov pripomni brat Živec, da bi bilo zelo umestno, ako bi se takoj izvolilo odbor za pravila; brat Marinčič omenja, da se niso vsi delegati izročili svojih prošenj ali pritožbe na odbor za apelacije in raznoterosti, kar se pa mora zgoditi predno da odbor svoje poročilo; predlagano in podpirano, da se voli odbor za pravila; sprejeto; predlagano in podpirano, da se izvoli tri delegate v ta odbor; sprejeto; nominirani so bratje: Hafner, Rudman in Frank Demšar; predlagano in podpirano, da se jih izvoli z aklamacijjo; sprejeto. Sledi čitanje brzojavnih in pismenih čestitk. Brzojavka od postaje št. 63 v Indianapolis, Ind., od št. 7 v La Salle, Ill., od št. 69 Madrid, Iowa in pismeno čestitko od postaje št. 48 iz Cuddy, Pa. Na poziv predsednika se vsem zakliče Na zdar. Brat Tauchar zatem naznani zbornici, da se bode tozadevni odbor takoj po obedu podal v Scranton da poizve glede charterja in obenem izrazi željo, da bi zbornica kolikor mogoče hitro in previdno po dnevnem redu nadaljevala svoje poslovanje.

Sejo zaključí brat predsednik ob 12. uri popoldne.

FRANK S. TAUGHAR, predsednik. A. ZBAŠNIK, zapisnikar.
FRANK GREGORKA, zapisnikar.

ZAPISNIK VIII SEJE PETE REDNE KONVENCIJE DRUŠTVA SV. BARBARE V FOREST CITY, PA. DNE 8. SEPTEMBRA 1916.

Prvi predsednik konvencije brat Teropičič otvori sejo ob pol drugi uri popoldne. Sledi čitanje imenika glavnih uradnikov in delegatov. Navzoči so vsi izjemši bratov Frank Taucharja, Peternela, Karla Zalarja in Zbašnika, kateri so šli po konvencijskem opravilu v Scranton. Ker zapisnikar Zbašnik vsled opravila v Scrantonu ni imel časa sestaviti zapisnika dopoldanske seje se čitanje preloži do prihodnje seje. Brat Komin, delegat postaje št. 1 v Forest City sporoči konvenciji, da je ravnokar umrl član tukajšnje postaje brat Slapničar; predlagano in podpirano, da konvencija izrazi sorodnikom in tukajšnjim sobratom in sosestram svoje sožalje s tem, da vsi stanejo; sprejeto enoglasno. Odbor za pravila poroča, da mu iz predloženih prošenj in nasvetov ni bilo mogoče se ničesar važnega povzeti v svrhu izboljšanja društvenih pravil; sklene se, da obdržuje tozadevni odbor ob večerih svoja svetovanja in vzame navedeno v pretres. Na to se preide na dnevni red. Sledijo poročila delegatov:

Postaja št. 36 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 37 brat Lekše pojasni, da nima nikakega pismenega poročila, da bode željo svoje postaje že poročal, kadar se bodejo reševale posamezne točke in vprašanja. Da bi se društvo pustilo inkorporirati v tistih državah, kjer to še ni storjeno in bi se podpora pošiljala direktno na prizadetega člana in ne potom krajevnega tajnika.

Postaja št. 39 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 40 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 41 poroča pismeno.
 Postaja št. 42 zastopa Ignac Podvasnik, ter pojasni, da nima nikakega poročila, marveč, da dela po svojem prepričanju.

Postaja št. 43 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 44 poroča pismeno.
 Postaja št. 46 poroča pismeno.
 Postaja št. 47 poroča pismeno.
 Postaja št. 48 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 49 poroča pismeno.
 Postaja št. 50 poroča pismeno.
 Postaja št. 51 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 52 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 53 poroča pismeno.
 Postaja št. 54 poroča pismeno.
 Postaja št. 55 poroča pismeno.

Postaja št. 56 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 57 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 58 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 59 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 60 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 61 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 62 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 63 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 64 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 65 poroča pismeno.
 Postaja št. 66 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 67 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 68 poroča pismeno.
 Postaja št. 69 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 70 poroča pismeno.
 Postaja št. 71 poroča pismeno.
 Postaja št. 72 poroča pismeno.

Postaja št. 73 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 74 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 75 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 76 poroča pismeno.
 Postaja št. 77 poroča pismeno.
 Postaja št. 78 poroča pismeno.
 Postaja št. 79 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 80 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 80 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 81 poroča pismeno.
 Postaja št. 82 poroča pismeno.
 Postaja št. 83 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 84 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 85 poroča pismeno.
 Postaja št. 86 poroča pismeno.
 Postaja št. 87 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 88 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 89 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 90 poroča pismeno.
 Postaja št. 91 poroča pismeno.
 Postaja št. 92 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 93 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 94 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 95 ni zastopana — nikakega poročila.
 Postaja št. 96 poroča pismeno.
 Postaja št. 97 je bila šele pred nedavno temu sprejeta ni zastopana in nima nikakega poročila.

Odbor za apelacije in raznoterosti naznanja, da je pripravljen podati konvenciji svoje poročilo. Predlagano in podpirano, da se s poročilom prične; sprejeto. Predlagano in podpirano, da se o vsaki pritožbi, oziroma prošnji krajevnih postaj ter članov posebej glasuje; sprejeto.

Najstarejša.

Spisal Ivo Trošt.

(Nadaljevanje).

— Mogoče, napravim tudi doktorat, — je bil odgovor, in ko drava glavica se je zopet sklonila nad najnovejšo študijo, in solze so ji jele kapati na dolge, neobčutne vrste.

— Ej, ej, moja Anka, kaj zaluješ? Ali ti nisem pravila: mladenci so danes metuljčki. Sedaj vem, kaj je vzrok, da si tako pridna. Uteši se, uteši in glej, da se ne upehaš. Resno učenje se ne more vajtrajno nadaljevati iz takih namenov. Ako ti je nezvest, je gotovo znamenje, da te ni bil vreden. Kdo more vedeti, kako bi bila že nesrečna z njim, ki bi te vzel samo zastran dote?

— Oh, mama, pa sem ga imela tako rada! Oh, kako bi ga imela še sedaj tako srčno rada!

Tudi mamica je s predpasnikom posušila solzo v očesu in, obrniva se v stran, pomislila, da je bila tudi ona nekdanja mlada. Anka je pa pritisnila glavo pred se na knjige, časnike in zapisnike ter je močila s solzami, objokovaje svojo nesrečo — amelo.

Toplač kot praktičen trgovec in gostilnikar je jel Anko pogledati pri ljudeh v hiši in avtor v dostavke in pritrldil glasno:

— Oh, mama, pa sem ga imela tako rada! Oh, kako bi ga imela še sedaj tako srčno rada!

— Tiste sladke zveze, da, da — sladke zveze!

To so čuli slučajno trgovski pomočniki v prodajalnici ter natezali začete gospodarjeve litanije:

— In tista sladka sitnist pri štacunskih fantih... In vsi vzdihli in vroče solze, ki so še vselej tudi nam delale težave — po nepotrebnem, amen!

Trgovski poslovođa je ališal te laži pri ljudeh v hiši in avtor v dostavke in pritrldil glasno:

— To je bilo pametno in potrebno!

Pohvaljeni pomočniki so se zakrohotali, zakaj "pametno in potrebno" so imenovali vse, bodisi pravo ali krivično, samo da je bilo njim v prid...

— Vejo, kaj, gospica, — jo je tolažil neko popoldne Jože, — pa naj ga pozabijo in pa tako-le k meni naj pridejo vsak dan, vejo; prav hudo se mi smilijo, ko so tako blede in žalostni, vejo!... Vsi jih imamo rad!

— Oh, vem, vem, Jože, da me imate, toda kaj mi pomaga vse to?

In začela mu je pripovedovati od konca do kraja svojo srečo, potem pa s kraja na konec sedanjostjo izgubo in žalost.

Jože je znil nekolikokrat vmes, kakor se spodobi:

— Ti grdoča ti, grda! Pa toliko cigar mi je dal! Kdo bi mislil: tako dober in tako slab človek hkrati! O, naj ga le še prinese — sam zlomek naj ga prinese, pa odnesel ga bom jaz, vejo, gospica!

— Pisala mu bom, veste, Jože! — Pa hudo — grdo naj mu pišejo, vejo!

Brezpuno kakor je došla v mlin, se je tudi vračala iz mlina ter postala n aonem mestu, kjer sta se nekoč ogledovala v vodnem zrcalu. Tudi danes se je ozrla notri, pa mlinar je baš tedaj izpuslil vodo, da je tekla po strugi in na dnu je videla Anka samno trdi, neprozorni in neprodinilni led...

Oko se ji je posolzilo.

Doma je sedla zopet k svojim "studijam", vzela album, prebirala po njem nekaj časa ter potem začrtala nanj te-le besede:

Dekle, ljubezni čuvaj zar, Naj vedno sije ti, Da vgasne ti, ne daj nikdar, V njem sreča klije ti!

Zvečer je pisala Kosu ostro, obupno in duhovito — že petič — zadnje pismo.

Ostalo je brez odgovora.

Blizal se je Božič z vsemi znaki in pritiklinami.

Mraz je bil vedno hušji in sneg je zalozil loško okolico kakor in širno našo domovino z vso obilnostjo svojih dobrot.

Navadni ljudje so se veselili praznikov, ker bo tedaj nekaj boljših grizljajev; nekatere so zanimala noveletna voščila in se bolj darila; gospodarji so se nadejali boljšega vremena trgovski pomočniki običajni nagrad v jutro mladega leta, mladenčice in dekleta je zanimal predpust — čas presneti — ki pripelje nevest in ženinov v deželo.

Celo Toplačev mlinar je upal zopet boljših časov, ko se spametuje še vedno zalujoča Anka, ki se ni od bližnjih praznikov in novega leta nadejala prav nič dobrega.

Njena sestra Milka je bila vesela, srečna, sveža kakor makov cvet, zakaj njen finacear ji je bil vztrajno zvest in ji obljubil nekaj krasnega za praznike.

Samo ona, Toplačeva najstarejša, samo Anka vidi pred seboj — motno prihodnost, za seboj pust, brezmišelnost in brezsmotno življenje.

Čemu sem prav za prav na — svetu?

Tako se je čisto popraševala, stiskaje obrazek v vlažni, hladni dlani, izza katerih se je bala pogledati v brezčutno sedanjost.

Razmotriva je to vprašanje se je zgrazala nad lastno usodo.

Niti knjige je niso več veselile.

Zadnje dni starega leta je že resno ugibala, kaj bi bilo manj grešno: v požrnilih pomikojče vode za mlinom ali v — samostan. Ker sta bili z Milko zaradi izdanega lista že popolnoma pobotani, in mlajša ni mogla skrivati svoje mlađe sreče, ji je v — svarilo Anka potožila svoj dvom.

Prostodušno ji je pritrldila sestra:

— Res, prav praviš. Meni se ata posmehuje, češ, kako imam slab okus v ti izbiri, in mama so jočejo, kakor slišim, moji najnovejši zvezi, pa rečem ti, Anka, tudi jaz, če mi ne dovoles, tudi jaz pojdem v — samostan.

— Kakor jaz, če ne dobim Kosa, veš, Milček!

— O, ljuba moja, kje je že — Kos, zopet v — gnezdu? Toda, čuj, sosedovi Mimi sem pravila o svojem načrtu, pa se mi je smejala in rekla, da mene že vzemo v samostan, ker tam marajo samo za zdrave, čvrste in naravno razvite deklice. A tebe?... — Ali je tudi rekla, da mene ne bi vzeli? Ta mi je nevoščljiva menda za vse. Le naj bo!

Solze so ji zakrile vid, ko je nadaljevala:

(Pride še.)

Deteljica.

Novela. Pisal Fr. S. Finigar.

(Nadaljevanje).

XV.

Adelica je sedela pri klavirju in pela Mozartovo "vijolico". Ko je zapela ono žalostno vrstico: "Medli, murje", nagnila je kodrasto glavo, iz praj je oženo vrel tresot se glasek, kot bi se ona z vijolico medlela in mrla. Bila je zares sama kakor cvet, katerega upogne vročina, da mu klopi glavico in se sveži listi sesvedrajo in pobesijo. Pela je s takim občutkom, kakor bi ne igrala uloge, ampak igrala in pela iz dna srca.

V sobi ni bilo nikogar. Mama je bila z otroki v kuhinji; in prav tedaj, ko je bila Adelica sama, prav tedaj je dajala duška svojo-mu srečju, tedaj je pela kar in kakor je čutila.

Vendar nekdo je bil v sobi. V kotu med dvema oknom pod lepim rdečim baldahincem, ki je bil obrobjen z zlatimi resami, je stal krasen kip lurske Marije. Kip je bil bel kot najčistejši marmor. Samo krog ledij je bil ovit širok vijšnje pas, ki se je križal spredaj in v širokih travah visel Mariji do tal. Od desne roke se je lesketal krasen biserni molek na srebrni verižici. Na celnem kipu ni bilo nobenega praska. Dasi je bila valovita, gubasta obleka kot nalašč, da bi se vanjo natrosil in ugnezdil skozi vsako špranjo prodirajoč prah, vendar so bile te gube jasne in čiste, kot bi bil danes umetnik odložil dleto od kipa.

Kroginkrog te kapelice so se razprostirale širokoliste iztočne rastline; med temi so bili štirje lončki saksi-frage, ki je od Božiča še vedno evetla.

Pred kipom sredi tega vrta je bil stolec-klečalnik, pogrnjen z bogato vezanim prtom. Od stropa je visel srebrn lestence, v katerem je gorela za rdečim steklom noč in dan lučka.

Kdor je videl to domače svetilko, postal je nehoti in gledal to lepoto, gledal mile oči nebeske Device, gledal rdeči plamenček v srčastem lestencu kakor živ ogenj ljubezni v devškem sreju. Vsakdo je moral gledati, vsakoga je navdal neki svet strah in ga prešinila ljubezen do "brezmadežnega Spočetja". A premnogi tudi ni strel dolgo ob tem pogledu. Plamenček se je stezal iz rdeče posodice in kakor preteči prst slabe vesti marsikomu očital, da je v njegovi duši tema, noč, zima, ona mrzla noč, katero rodi slabo življenje, ki zatre ogenj zive vere in navda sree s tisto praznoto, katere ne more izpolniti ves šum in hrup, vse tekanje in drvenje za razbrzdanim razkosjem.

Ako bi pa kdo mislil, da je bil ta oltarček v sobici pri Rovnovih samo lep kos krasnega pohištva, ta bi se jako motil. Ta kotiček je bil za Adelico najimnejše pribeljalice, ko ji je mlado srce stiskala otožnost. Prečisti je tožila svoje gorje, njej pripovedovala najskrivnejše misli in želje, njej zaupala vse, čisto vse, več kakor lastni materi.

Adelica je doigrala in izpela "vijolico". Pogled ji je usel na lursko Marijo. Tako ljubeznivo jo je gledala iz krasnega vrtiča, po katerem je razlivalo zimsko solnce zlate žarke. Adelica se je zazdelo, da jo je poslušala, da jo ume, da čuti žnjo ter jo vabi k sebi. Vstala je in pihnila na klečalnik, zazrla se v Marijo, sklenila bele roke in gledala vanjo nepremično, gledala v tiste mile oči, ki so jo zrlje izpod baldahina. Počasi so se ji ustnice zganile, in kakor bi se petale širokoliste palme, bilo je čuti:

Kot solnce čisto moj srčni je žar, ne bo me ga sram pred teboj nikdar!

Nato je povesila glavo, sklenila tesneje roke, na lice so se ji vsuli razpušeni kodri, v katere so se zavili jasni solnčni travki, kakor bi ji hoteli splesti krog glave sijaj nekaljene nedolžnosti.

Mama je prišla v sobo. Adelica je ni čula. Obstala je gospa pri vratih; v oko ji je silila solza, bila je srečna, tako neizmerno srečna in vesela svojega dobrega angela. Zahvalila je Boga, da ji je dal ta biser, a v svoji skromnosti ni mislila, da je bil ta biser neoglagan, ko ga je prejela iz stvarnikove roke, da je bila ona tista umetnica, ki ga je brusila, da žari in se sveti kot nebeski draguljec.

Adelica se je zganila. Začutila je materino varstvo. Hitro je

vstala in hitela k mami, oklenila se ji krog vratu in jo ljubeznivo karala: "Le čakaj, mamica, ti me zalezuješ!"

"Nič te ne zalezujem, dete moje. Nisem te hotela motiti v molitvi. Ali nekaj te moram vprašati, Ada! Sedi k meni in bodi odkrito-srčna!"

Sedli sta na divan. Mama jo je prijala za roke in ji gledala v oči, kakor bi hotela preprečiti vsako najmanjšo skrivnost. Zakaj to je redela, da te jasne oči ne morejo varati.

"Ada, povej mi po pravici, zakaj si otožna? Nič mi ne utaji, materino oko vidi več, kakor se ti dozdeva."

"Mama, ti boš huda name!"

"Ne boj se, Ada! Posvarim te, če je kaj napačnega; to je moja dolžnost. Huda pa nisem bila in ne bom!"

"Mama, jaz imam drja. Dolence tako rada..."

Še je hotela govoriti. Pa še ta stavek je komaj izustila. Vsa se je tresla. Prvič v življenju je izrekla tak stavek, prvič in svoji materi. Skrila je lice na materino prsi, in zaihtela.

"Ne jokaj, Ada; bodi pametna! Vse to sem že dolgo slišala. Vprašati te nisem hotela in čakala sem, da mi sama poveš. Če ga imaš rada, prav je. Saj smo mu vsi dolžni zahvalo, da nas je takrat otel."

"Ali jaz ga imam še vse drugače rada, sama ne vem..."

In zopet je skrila obraz na materino sree.

"Ada, Ada, ti Dolence ljubiš! Varuj se, varuj! Pomisli, da je glava višje kakor sree. Glava mora vladati in brhdati strastno srce, sicer boš vedno nesrečna na svetu!"

"Saj ne bi bila nesrečna ko bi se dr. Dolence ne bil tako osoren z menoj. Tako mrzlo me pozdravi, kar nekam ježno. Ne vem, kaj sem mu storila. Saj mu vse dobro privoščim, molim zanj, samo ko bi me ne sovražil."

"Ada, ti se motiš. Saj veš, da prevzema dr. Dolence odvetniško pisarno, ker odpotuje bolniki in stari njegov šef v Gradec. Skrbni in dela ima mnogo. Zato se tudi zdi osoren."

"Gospa notarjeva in komisarjeva sta mi zadnjič rekli, da zahaja sedaj čisto na Gorico, ker je Pol-dika tam."

"O, ti revica, kako si otročja! Kaj tebi mar, če zahaja!"

"Seveda mi ni; pa gospe me vedno dražita."

"Ker veda, da si otročja. Ti se za to ne smeš čisto nič zmeniti in potem te ne bo nihče dražil."

Gospa je tako milo sodila svoji znanici priroči hčerke. V sreju je po dobro vedela, da je ta nagajivost zelo, zelo neumestna, da podžiga v dekliskem sreju tisti nesrečni ogenj, ki je kriv premnogi nesreči, kateri kali tudi družinsko srečo prav onim, tisti ogenj neutemeljene ljubeznosti.

"Mama, druge deklice pravijo, da je dr. Dolence pijanec. Kaj ne, da ni?"

"Slabi jeziki ostro sodijo. Dr. Dolence je dober človek. Toda kako hoče drugače živeti, ko ni mami! Saj mora v gostilno. In če ga prilika pripravi, da je dobre volje, zato še ni pijanec. Sicer pa dr. Dolence nekaj peče, nekda bridka izkušnja. Zato malo mara za družbo, zato so ti trije vedno bolj zaje. Tudi ti boš še imela take bridke trenutke. Zato se je treba najprej zavarovati in nikdar ne slepo hoditi za namišljeno srečo. Zato je toliko ljudi nesrečnih, ker premalo mislijo in brez glave hitijo, kamor jih vleče sree. Potem ko so prevarani, pa sovražijo in obsoja-jo vse ljudi, kar ni prav."

"Mama, jaz sem pa vendar prepričana, da je dr. Dolence jezen name. Ali ga smem vprašati, zakaj je hud?"

"Nikar, nikar! To bi se reklo, da siliš za njim, to je nečastno za vsako dekle. Če imaš mirno vest, ne maraj čisto nič. Bog te je varoval doslej, vodil te bo tudi dalje, kakorje njegova volja."

Minka in Rajko sta prišla kričevca v sobo, Minka s punčko, Rajko s konjem. Pretargala sta pogovor. Adelica se je igrala z otrokoma, a bila je raztresena in zaničljiva. Lažje ji je bilo, ko je odkrila materi srčno skrivnost, toda zadovoljna ni bila. Ni sicer hrepela, da bi bila nevesta drja. Dolence; vedno je tako lagala sama sebi; a neskončno jo je bolelo, da ji noče biti prijatelj tisti, katerega ima tako rada.

Kontrolorka je šla ven in z bistrim umom presodila, da ne bi bil napačen zet dr. Dolence. Vedela je, da pogreša samo ljubečega srca, domače družbe in bil bi gotovo najboljši človek. Toda on je

sedaj odvetnik, gotovo bo iskal bogate neveste. Ada, uradnika hči, pa ni bogata, zato je sklenila, da stori, karkoli bo mogla, da umiri Ado in jo obvaruje gorja nesrečne ljubezni.

XVI.

Tisti dan so obesili nad pisarno starega odvetnika novo tablo z napisom: Dr. Dolence, odvetnik. Ta dogodek je bil zadosti velik "titulus", da se je zvečer sešla vsa družba pri Pečarju dostojno počastit avancement drja. Dolence.

Družba je bila izborne volje. Vsak je bil dovtipen, vsak zgovoren, in če povemo, da se je tudi stari vrli adjunkt Kotek tako oskobil, da je napil v verzih, ni treba še nadalje opisovati tistega večera. Tudi gospe so bile navzoče, in slučajno je bilo tako, da že nekaj dni ni za kulisami domačega ognjišča počil noben strel, vbočila nobena pušica. Ne vemo pa, ali so vse njihove strelce skrhalo ob trdi koži moških zakonskih polovic, kateri so se v zavesti svoje poštenosti tiho nasmičali ženskim ljubeznim muham, ali pa so se gospe poboljšale in preprečile, da jim tako ravnanje ne koristi, pač pa mnogo škoduje mirni sreči, a največ še njim samim greni življenje. Bodi, kakor hoče; dejstvo je to, da so bile oni večer gospe zelo ljubeznive in niso zamerile, ko se je pela: "Ženska le varana", ampak še krepko so pomagale pri zboru. Večer je završil profesor Komar z navdušeno napičico na drja. Dolence, v kateri ga je pozdravil kot prvega narodnega odvetnika v mestu, katerega mu bodi sveta naloga le "pravdo branite vdove", nikar pa ne stiskati po nepotrebnem neuko, pri-prosto ljudstvo.

"Qui bene bibit, bene dormit", so trdili stari ljudje. Deteljica je po veselem večeru izborna spala. Dr. Dolence je prvič snival na odvetniških lovorikah; bal se ni za prihodnost. Saj je imel vso klientelo svojega bivšega šefa; ljudje so ga imeli radi, ker ni nikdar odiral, mnogo nepotrebnih pravd pa velikokrat poravnal in preprečil ter spravil nasprotnika, ki sta si bila v laseh za prazen nič, za napol suh oreh ali za kak polomljen plot. Za denar mu ni bilo mnogo; saj je bil sam in sam je hotel ostati.

"Gospod doktor, pomagajte! Jezus, Marija, hitite, brž, brž, Pečar umira!"

Tako je pridehtela v sobo Rusovo vsa zbegana in splašena Elza zjutraj že pred svitom. Večkrat ga je že klicala k bolnikom. Ali tako razburjena ni bila še nikoli. Saj je prišlo to tako naglo, prišlo čez noč; Pečar je bil zvečer še z vso družbo zdrav in vesel.

Ta Elzin klic je prebudil spečo trojco. Rus je planil iz postelje, oblekel se za silo in kar šinil skozi vrata. Po stopnicah je že zapenjal gumbe. Dolence in Čekan sta obstala sredi sobe in se preplašena gledala, in besedice nista vedela izpregovoriti prvi hip. Iz zvonika je otožno zaklenkal veliki zvon.

"Bog pomagaj in sveta Barbara!" je vzdihnila Elza in drčala kar je mogla hitro po stopnicah. Šla je po blagoslov. Ali ubozič ga je zamudila. Zakaj gospod dekan je v naglici vzel Najsvetejše in hitel k bolniku.

(Dalje prihodnjič).

Človekoljubnost Švedske.

Iz Stockholma se poroča, da bo Švedska skrbela za 1000 avstrijskih in ruskih vojakov, ki so oboleli ali v ruskem ali pa v avstrijskem vjetništvu.

V Švedski bodo lahko, dokler ne bodo ozdraveli.

Prve pošiljave obolelih vojni-kih vjetnikov bodo prišle baje v novembri.

Ulsterjeva peticija.

Iz Londona se poroča, da je dobil angleški parlament iz Ulsterjeva okraja v Irski najdaljšo peticijo, kar jih je bilo kdaj. Dolga je namreč dve milj in pol ter je podpisana od 115.000 oseb, ki prosijo, da bi se prepovedalo v Irski in Angliji za časa vojne in šest mesecev po vojni prodajati opojne pijače.

dobite "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvenmi nedelj in po- stavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 634 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donaja dnevno poročila s bojišča in razne si- ka. Sedaj ga shajamo dan razpošiljamo 13.000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse oboje hito je organizirano in spalo v strokovno unijo.

MNOGO
POMAGA
NJEGOVEMU
REUMATIZMU.

H. H. von Schlick, slavnoznani naravni zdravnik in tovarnar Bolgarskega Krvnega Čaja, kateri je s stoinstotisoč bolniki v stani zvezi in dobiva od onih, katerim je Bolgarski Krvni Čaj vrnil zdravje, cele kupa zahvalnih pisem, je naš rojak Matija Grahovac, 1928 Alport St., Chicago, Ill. pisal sledeče pismo:

"Pošljite mi še eno škatljo Bolgarskega Krvnega Čaja, ker zelo mnogo pomaga mojemu reumatizmu."

Eno veliko škatljo Bolgarskega Krvnega Čaja, ki traja pet mesecev, pošlje za \$1.00 kamorkoli, v Canado za 31.12.

Marvel Products Co.

9 Marvel Bldg.

PITTSBURGH, PA.

Pripomba: Ako hočete pošilja-
tov osigurati, pošljite 10c. več.

Iščem svoje tri svake, brate od moje žene, JANEZA, FRANCA in ANTONA ŠAJNA. Mislim, da se nahajajo v Coloradi. Najraje bi seznal za Franca in želel bi, da pride zopet nazaj k meni. Jaz ti hočem le dobro. Zato pri- di in prinesi s seboj tudi slike od Čufarja. — Matija Delost, 1804 — 8. St., N. E., Canton, O. (15-18-9)

ZENITNA PONUDBA.

Želim se seznaniti s Slovenko, bodisi dekle ali vdova, stara od 25 do 35 let. Na premoženje se ne gleda. Jaz sem vdovec brez otrok in imam stalno delo. Pismu priložite sliko. Tajnost jamčim.

J. B.,

Box 123, Princeton, B. C., Canada

Prav rada bi zvedela za naslov svojega brata ANDREJA RUDIC. Doma je iz Rakeka na Kranjskem. Nadalje bi tudi rada seznela, kje se nahaja ANTON MEDEN, doma iz Cirknice na Kranjskem. — Mary Dre-
nik, 731 Penn Ave., Johnstown, Pa. (15-18-9)

Kje se nahaja rojak ANTON DITE? Pred časom je stanoval v New Yorku na 348 E. 78. St., zdaj pa ne vem, kje biva. Prosim, če kdo ve, da mi javi, ali naj se pa sam oglosi svojemu prijatelju: John Jankovich, P. O. Box 112, South Heights, Pa. (15-16-9)

VABILO

na

prosto zabavno

in

PLESNO VESELICO,

ki jo priredi

društvo Šmarnica št. 26 S.D.P.Z.

v Exportu, Pa.,

v soboto 23. septembra 1916

v Slov. dvorani v White Valley.
Začetek ob 6. uri zvečer.

Vstopnina k veselici je \$1.00.
Tem potom vljudno vabimo vsa slovenska podprna društva iz Exporta in White Valley, da se blagovoljijo polnoštevilno vdeležiti naše letne veselice ter nam pripomoči k lepši zabavi in boljšemu uspehu. V enakem slučaju vam bo naše društvo vračalo dobro z dobrom.

Prigrizek bomo imeli tudi dobre domače klobasice, kakor tudi več dobrih in okusnih jedil; pa sveže pijače nam tudi ne bo manjkalo.

Člane našega društva pa opozarjam na sklep zadnje seje, ki se glasi: Kdor se ne bode vdeležil te veselice, bo plačal v društveno blaginjo \$1.00; tudi oddaljeni člani niso izzeti.

Toraj na svidenje dne 23. sept. ob 6. uri zvečer!
Za vsestransko pomoč bode skrbel

Veselični odbor.

(2x 15&20-9)

Iščem FRANKA KOČVAR, po-
domače Boček iz Starega trga.
Prosim, da se mi javi, ali pa če
kdo ve za njegov naslov, da ga
mi naznani. — Frank Baraga,
Box 7, Corydon, Pa.

POZOR, GOZDARJI!

Potrebuje se od 25 do 30 sloven-
skih delavcev v gozdu. Plača od
\$2.25 do \$2.35 za deseturno delo.

Frank Zalar

(podomače Hribljan),
Camp 14, Box 155, Horton, W. Va.
(15-16-9)

PELIN!!

Podpisani bi rad kupil nekaj pe-
lina. Prosim cenjene rojake, če ga
ima kdo na prodaj. Vzemem ga
tudi sto funtov.

Joseph Kesehe,

Box 124, Starford, Pa.
(15-18-9)

POZIV.

S tem pozivljem Ignaca Tomi-
ška, da dokaže vse, kar govoriti
o meni on in njegova žena. Jaz
sem vaju že enkrat opomnil in ob-
ljubil \$200 nagrade, ako morata
dokazati, da je vse res. Ker do-
zdaj se nista iskala denarja, zato
vaju še enkrat opominjam, da to
storita, ker pripravljem sem še
vedno svojo obljubo držati.

Paul Kraupa,

Wenona, Ill.

Pridite kupiti farmo zdaj.

Pridite ter kupite farmo ali
zemljo za farmo zdaj, ako ste na-
menjeni kupiti, ker zdaj v mesecu
septembru zamorete najbolje
videti, kako razni sadovi vspejo in
kaj so vaši rojaki, farmerji pri-
delali na svojih farmah v pretek-
lem letu. Mi imamo več tisoč
akrov še ne čiščene zemlje v naj-
večji slovenski koloniji v Ameri-
ki, ki se nahaja v Clark okraju v
državi Wisconsin. Pridite in oglej-
te si farme svojih rojakov in go-
vorite z njimi. — Onim našim
kupcem, ki žele, da jim zgradi-
mo hišo, hlev dovolj velik za za-
četek in izčistimo nekaj zemlje,
ustrežemo vse in sicer na lahka
in dolgotrajna izplačila. Pišite po
pojasnila. Naslovite:

Homemaker Land Company
Dep. 3
Tioga, Wis.

Potujočim Slovencem

priporočam svoj dobro urejeni

SALON

ter snažna prenočišča.

Prodajam dobra domača vina po
zmerni ceni.

Prijetno shajališče Slovencev!

Jos. Birk,

6006 St. Clair St., Cleveland, O.

Dr. KOLER,

638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slo-
venski zdravnik, ki je imel
svojo pisarno v Pittsburghu,
ki ima izletno pisarno v zdrav-
ljenju tujih moških bolnikov.
Skrbi ali za-
stavljanje krvi
zdravi s glasovi-
mi v par dneh, kapavac ali tri-
per in tudi vse druge posledice, ki na-
stanejo radi izrabljanja samega sebe.
Euzenje krvi, ki vodi iz mehurja oz-
dravim v kratkem času. Hydrocele ali
kilo ozdravim v 20 urah in sicer brez
operacije.

Bolniki mehurja, ki povzročijo bole-
tine v križu in hrbtu in včasih tudi
pri spuščanju vode, ozdravim s goto-
voletvo.

Reumatizem, trganje, bolečine, ota-
klina, srbečost, škrofle in druge kožne
bolezni, ki nastanejo v sled nečiste krvi
ozdravim v kratkem času in ni potreb-
no ločati.

NAZNAČILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim rojakom v državi

Pennsylvania naznanjamo, da jih

bo v kratkem obiskal naš zastop-
nik

Mr. Janko Pletko,

ki je pooblaščen sprejemati naroč-
nino za "Glas Naroda" in izdajati
torezavna potrdila. — Upati je,
da mu bodo naši rojaki v vsaki oči
zelo na roko.

Mr. Janko Pletko,

ki je pooblaščen sprejemati naroč-
nino za "Glas Naroda" in izdajati
torezavna potrdila. — Upati je,
da mu bodo naši rojaki v vsaki oči
zelo na roko.

Mr. Janko Pletko,

ki je pooblaščen sprejemati naroč-
nino za "Glas Naroda" in izdajati
torezavna potrdila. — Upati je,
da mu bodo naši rojaki v vsaki oči
zelo na roko.

Mr. Janko Pletko,

ki je pooblaščen sprejemati naroč-
nino za "Glas Naroda" in izdajati
torezavna potrdila. — Upati je,
da mu bodo naši rojaki v vsaki oči
zelo na roko.

Mr. Janko Pletko,

ki je pooblaščen sprejemati naroč-
nino za "Glas Naroda" in izdajati
torezavna potrdila. — Upati je,
da mu bodo naši rojaki v vsaki oči
zelo na roko.

Mr. Janko Pletko,

ki je pooblaščen sprejemati naroč-
nino za "Glas Naroda" in izdajati
torezavna potrdila. — Upati je,
da mu bodo naši rojaki v vsaki oči
zelo na roko.

Mr. Janko Pletko,

ki je pooblaščen sprejemati naroč-
nino za "Glas Naroda" in izdajati
torezavna potrdila. — Upati je,
da mu bodo naši rojaki v vsaki oči
zelo na roko.

Mr. Janko Pletko,

ki je pooblaščen sprejemati naroč-
nino za "Glas Naroda" in izdajati
torezavna potrdila. — Upati je,
da mu bodo naši rojaki v vsaki oči
zelo na roko.

Mr. Janko Pletko,

ki je pooblaščen sprejemati naroč-
nino za "Glas Naroda" in izdajati
torezavna potrdila. — Upati je,
da mu bodo naši rojaki v vsaki oči
zelo na roko.

Mr. Janko Pletko,

ki je pooblaščen sprejemati naroč-
nino za "Glas Naroda" in izdajati
torezavna potrdila. — Upati je,
da mu bodo naši rojaki v vsaki oči
zelo na roko.

Mr. Janko Pletko,

ki je pooblaščen sprejemati naroč-
nino za "Glas Naroda" in izdajati
torezavna potrdila. — Upati je,
da mu bodo naši rojaki v vsaki oči
zelo na roko.

Mr. Janko Pletko,

ki je pooblaščen sprejemati naroč-
nino za "Glas Naroda" in izdajati
torezavna potrdila. — Upati je,
da mu bodo naši rojaki v vsaki oči
zelo na roko.

Mr. Janko Pletko,

ki je pooblaščen sprejemati naroč-
nino za "Glas Naroda" in izdajati
torezavna potrdila. — Upati je,
da mu bodo naši rojaki v vsaki oči
zelo na roko.

Alphonse Daudet:

SAPPHO.

(Za "Glas Naroda" priredil J. T.)

10

(Nadaljevanje).

Tedaj je bil De Potter posegel vmes: — Nikar se vendar ne pripravljaj! — Roza se je obrnila k njemu rekoč: — Kaj te briga?... Jaz lahko govorim, karkoli se mi ljubi... da veš!... Pojdi k svoji ženi, če se ti ne dopadem.... Stidiš se mi.... Za božjo voljo... tvoje teleče oči in par las na plešasti glavi.... Pojdi, pojdi k svoji golobici, skrajni čas je že!....

De Potter je prebledel in se posil smehljaj. — In s takimi ljudmi moram živeti! — je zamrmral sam pri sebi.

— Saj imaš pregaženo pot!... Pojdi... pojdi! Ne maram te več videti!...

— Molči Roza — so jo prosile njegove žalostne oči.

— Jezik za zobni, deček — se je oglašila mati, nakar so se vsi zakrohotali.

In to je bil Potter, znameniti godbenik, ponos cele Francije! S kakšnimi vezmi ga je privzela nase ta ženska, ki je že osivela v vlačugarstvu!

Kavo so pili na bregu jezera v mali votlini, ki je bila vsa obdana s preprogami.

Slednjič so se izmislile ženske, da bi se vozile v čolnu.

Roza je poslala Potterja in mu naročila, da naj ga pripravi.

— Čoln je poln vode — je rekel Potter.

— Jean bo šel z vami — se je oglašila Fanny.

Sedela sta v čolnu ter s kositerastimi posodami izlivala vodo iz njega.

Več kot deset minut nista pogledala drug drugemu v oči.

Slednjič se je oglašil godbenik:

— Gospod, ali že dolgo časa živite s Fanny?

— Dve leti — je odvrnil Jean Gaussin presenečen.

— Šele dve leti?... No, potem naj vam bo to, kar ste danes videli, v svarilo. — Jaz živim z Rozo že dvajset let. — Ko sem se vrnil iz Italije, sem šel nekega večera v Hipodrom. — In tedaj sem jo videl prvič, stoječo v vozu z dolgim bičem v roki. — Na glavi je imela srebrno čelado, na prsih pa zlat oklep. — Oh, če bi mi bil kdo takrat povedal!...

Ko je prišel domov in pripovedoval o njej, so se mu vsi smejali. — Toda prišlo je huje. — Tako neizmerno se je bil zaljubil vanjo, da ni mogel biti noben dan brez nje. — Mati mu je nasvetovala, da naj potuje. — Res je odpotoval, pa se je kmalo vrnil naravnost k njej. — Zatem se je poročil s krasnim dekletom. — Tri mesece je bil pri njej, potem se je pa zopet odpravil k svoji Rozi.

— Oh, mladi mož, škoda vas je, škoda!...

O svojem življenju je govoril z mirnim brezizraznim glasom.

Medtem so se bile že ženske malo opile.

— Lep fant je — so govorile Fanny — toda brez denarja. — Če ni denarja, ni ničesar.

— Ve ne veste, kako ga ljubim.

— Mislila sem, da te bo ono razmerje s Flamantom nekoliko izpametovalo, zdaj pa vidim, da si še bolj neumna, kot si bila prej — je rekla Roza.

Tedaj se je oglašila vlačuga Willie Cob:

— To je že lepo moza ljubiti, toda ljubiti se mora tudi denar....

Tudi jaz sem imela ljubimca, blagajnika v neki igralnici.... Ali mislite, da bi mi rekel, da sem grda, če bi imela denar.

Po teh besedah je vstala in začela kričati:

— To je bilo strašno, strašno.... Slavna sem bila, znamenita kot kak spomenik. — Kjerkoli v Parizu je rekel kak možki kočijažu "Wilkie Cob", je kočijaž takoj vedel, kje sem in ga je odvedel k meni.... Knezi in kralji so ležali pred mojimi nogami.... In če sem pljunila, so rekli, da krasno pljujem.... In ta nesramnež, ta blagajnik mi je rekel, da sem grda!...

Misel na to, jo je tako ujezila, da je začela odpenjati obleko.

— Obraz, obraz že lahko zrtvujem; toda moj vrat je bel, moja ramena so bela in trda. — Pogledite!

In brez sramu je razgalila svoje coprnko meso, ki je ostalo kljub trideset let trajajočemu vlačugarskemu življenju izvanredno sveže.

Bila je kot da bi odsekala kdo s telesa šestnajstletne device glavo in posadil nanj glavo šestdesetletne starke.

— Dame, čoln je pripravljen! — je zaklical Potter.

Angležinja je zapela obleko in zamrmrala:

— Naga pa vendar ne morem iti.

Jean je veslal, Potter je bil pri krmilu.

Fanny je zapela barkarolo iz neke opere, katero je bil kompoziral Potter.

Tudi Potter je začel peti s svojim lepim glasom.

Roza je nekaj časa poslušala, potem je pa vzkliknila:

— Zdaj je pa že dovolj. — Dosti sta se že nakričala. — Zapelji k bregu. — Tam je postaja.

To je bilo žalostno slovo. — Rozi ni upal nikdo ugovarjati.

Fanny in Jean sta se poslovila.

Ko sta se odpravila proti kolodvoru, sta zaslišali za seboj škodoželjen smeh.

— Ali slišiš? — je vprašala Fanny, vsa blede od jeze. — Smejejo se nama.

Pri tem se je spomnila vseh ponižanj, katere je morala zadnje dni prenesti, in vse je povedala Jeanu.

— Ti ne veš, kako so mi prigovarjali, da naj se spečam z onim Nizozemcem, ki kupenjo s koralami. — Toda jaz nisem hotela, ker te ljubim.... Tvoja ljubezen me je rešila.

— Jaz nočem, da bi se vrnila k tem ženskam. — Na grd način si služiš kruh. — Vrni se k meni.

Teh besed je že dolgo pričakovala. — Z vso dušo in vsem srcem je hrepnela po njem. — Kljub temu se je pa obotavljala, ker se ji je zdela plača pri Rozi precejšnja.

— Ti ne veš, koliko sem trpela, ko sem morala zapustiti najin stanovanje.

Obstala sta pod dišečimi akacijami, ki so rasle ob poti. — Sedla sta na kamen in se objela.

— Tri sto frankov — je rekel Jean. — Kako pa dela gospod Hettema, ki ima samo dvestopetdeset frankov na mesec?

— Hettema živi s svojo ženo na kmetih v Chaville.

— Pa še midva pojdiva tja. — Meni ni nič za Pariz.

— Ali res ne? — Ti hočeš? — Oh, moj dragi, moj priskočni ljubljani.

Ker je prišla ravno neka družba mimo, se nista mogla polju bit.

— Sedela sta, molčala in sanjala o sreči.

OSMO POGLAVJE.

Preselila sta se v Chaville v mal lovske paviljon v podnožju gozda. — Stanovanje, ki je istotako obstajalo iz dveh sob, je bilo

nekoliko večje kot je bilo v Parizu.

Na Castelet nista več mislila, ker jim ni stric Cezar nič več pisal. Samo sestrici sta poročali bratu novosti. — Divona ni nič več pisala. — Morda se je še vedno jezila na svojega nečaka, morda je pa mislila, da ona "ničvredna ženska" odpira njena pisma in se norčuje iz njih.

Živela sta srečno in zadovoljno. — Njuna sosedata sta bila za kronska Hettema, ki se nista čisto nič izpremenila.

Včasih jim je Hettema pripovedoval:

— Ti še ni nič, čakajta hosta videla pozimi, meseca decembra.

— Človek pride domov, umazan in premočen, se preobleče, preobuje in v sede k ognju. — To je užitek, to.

Fanny, ki je preromala že vse ateljeje, so se dopadli izleti v okolico. Dela se je kmalo naveličala. — Najela je bila neko žensko iz okolice, ki je ribala, kuhala in prala ter je cele dneve presedela pri Hettemovih. — Kadila je in govorila o vsem mogočem.

Ko je bila ura šest, se je oblekla v malo boljše obleko, zataknila rožo za bluzo in šla Jeanu nasproti.

Ko se je nekega večera vrnil, je bila zelo razburjena. — Hettemova žena ji je pripovedovala o nekem otroku, katerega je vzgajala njna stara mati.

(Dalje prihodnjič).

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA",
NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Kuba importira veliko strojev.

Kapitan Walter Fletcher Smith, predsednik Hotel Plaza Co. v Havani, ki je večeraj prišel z Wardovim parnikom "Mexico", je rekel, da je Kuba zadnje čase importirala za več kot \$15.000.000 strojev za pripravljanje sladkorja, kajti Kuba je zmožna vsako leto pridelati več sladkorja.

Šest nevarnih parnikov je potopljenih.

London, Anglija, 13. septembra. Poroča se, da so postali nemški submarini zopet zelo aktivni. Potopljenih je bilo tekom enega dne šest nevarnih parnikov. Največ žrtev je morala utrpeti norveška namreč pet. — Šesti parnik je bil pa španski.

ROJAKI, SLOVENCİ, SPOMINJAJTE SE SLOVENSKE REVEŽEV V STAREM KRAJU!

NAKMANILO IN PRIPOROČILO.

Čenjenim rojakom v Clevelandu, Ohio in okolici nakmanjamo, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. FRANK MER.

kateri je pooblaščen pobirati na ročnino na naš list, knjige in druge v našo strogo spadajoče posle ter izdajati pravovelnost potrdila valed česar ga rojakom najtopleje priporočamo.

Upravništvo "Glas Naroda"
NAJBOLJA TRGOVINA OPOJNIH PIJAČ V AMERIKI.

Naročite vse pijače pri nas po pošti. Ekspres vam jih prinese v hišo.

Ed. rž. Whiskey... \$2. \$2.50 \$3.00
Beli rž. Whiskey... \$2. \$2.50 \$3.00
Rum (rdeč)... \$2. \$2.50 \$3.00
Gin ali Brinjevec... \$2. \$2.50 \$3.00
Kamel... \$2. \$2.50 \$3.00
Anisette... \$2. \$2.50 \$3.00
Rosolijo... \$2. \$2.50 \$3.00
Vinski spirit... \$3. \$3.50 \$4.00
Vina sladka ali

kisla... \$1. \$1.50 \$2.00

Pišite po natančni cenik whiskeya, vina, okrepčujočih pijač itd. Mi plačamo ekspresne ali železnične stroške ako naročite za \$5.00 ali več. Naročite tiskovine, zalepke, zidne koledarje, kupice za žganje, odpiralce, vse dobite brezplačno s naročilom. Denar pošljite po pošti ali v priporočnem pismu.

C. F. ZARUBA & CO.
313 THIRD AVENUE.
Dep. G. N.

PITTSBURGH, PA.

ČAKAJ! ČITAJ! ČUJ!

Kaj pa je tako važnega?

Ali ste že bili v hotelu "GILBREATH" pri rojaku ANTONU SERSHEN-u v Collinwoodu?

Ali veste, kaj so kranjske klobase?

Ali veste, kako dobro dene kozarec izvrstnega piva?

Ali poznate pravo slovensko gostoljubnost?

Ali hočete vse to uživati, in še veliko več dobrega, kakor n. pr. fine smodke, sveži guljaš ter še celo godbo?

Ako ste, rojaki, prišli utrjeni v mesto Cleveland, dobite snažne in prijazne sobe za prenočišče.

Teraj nikakor ne zamudite izleta v COLLINWOOD, O., kjer vas bo gostoljubno sprejel rojak

ANTON SERSHEN
(HOTEL GILBREATH)

694 E. 152. St., Collinwood, Ohio.
(18-8 6x 1x v t)

OGLAS.

Cenjenim rojakom priporočam svojo

MARAVNA VINA.

is najboljšega grozdja.

Najboljše staro belo vino Riesling 10 gal. \$6.50, 27 do 28 gal. \$15.50, 50 gal. \$27.50. Staro rdeče vino Zinfandel 27 do 28 galon \$14, 50 galon \$25. Lansko belo vino 27 do 28 galon \$14, 50 galon \$25, rdeče vino 27 do 28 galon \$12.50, 50 galon \$22.50. — 100 proof močan tropinjevec 4 1/2 gal. \$12, 10 gal. pa \$25. Pri omenjenih cenah je vrtet tudi vojni davek za vino. — Potovalni agent je rojak M. Žugel.

S spoštovanjem
J. JACKSON

Box 161 St. Helena, Cal. 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

MODERNO UREJENA
TISKARNA GLAS NARODA

VSakovrstne tiskovine
IZVRŠUJE PO NIZKIH
CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V
DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRAN

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA,
OKROŽNICE — PAMFLETE,
GENIKI I. T. D.

VSA NAROČILA POŠLJITE NA:

Slovenic Publishing Co.

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

IZUMITELJI

želite li informacije

kako da

IZPOPOLNITE in ZAVARUJETE

SVOJ IZUM,

pišite v SLOVENSKEM JEZIKU

in Vi bode te takoj dobili

natančen odgovor

v SLOVENSKEM JEZIKU.

Knjižico zastoj vsakemu, ki jo zahteva.

Pišite na naslov:

A. M. WILSON,

309 Victor Bldg. Washington, D. C.

POZOR ROJAKI!

6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

HARMONIKE

bodljal kakršnekoli vrste izdelanjem in popravilom po najnižjih cenah, a delo trpežno in sanacijsko. V popravu smiseljivo vsakdo pošlje, ker sem še nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravku vzamem k-anjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakor kdo zahteva brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL

1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

Denarne pošiljke za ujetnike v Rusiji in Italiji.

Lahko se pošlje denar sorodnikom, prijateljem in znancem, kateri se nahajajo v ujetništvu v Rusiji ali Italiji. Potrebno je, kadar se nam denar pošlje, da se priloži tudi ujetnikova dopisnica ali pismo in se nam tako omogoči pravilno sestaviti naslov.

Ako nameravate poslati denar ujetniku, pošljite ga takoj, ko sprejmete njegov naslov, kar ako bi odlašali, bi se lahko zgodilo, da bi ga ne našli več na istem mestu in mu ne mogli uročiti denarja.

TVRDKA FRANK SAKSER,

Box 161 St. Helena, Cal. 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Brezplačen nasvet in pouk
priseljencem.

"THE BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION" za državo New York varuje priseljence ter jim pomaga, če so bili osepčani, oropani ali če so s njimi slabo ravnali.

Brezplačna navodila in pouk v naturalizacijskih zadevah — kako postati državljani Združenih držav, kjer se oglašati za državljanske listine.

Sorodniki naj bi čakali dovozo došle priseljence na Ellis Island ali pri Barge Office.

Oglasite se ali pišite: STATE DEPARTMENT OF LABOE, BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION, Newyorški urad:

230, 5th Ave., Room 2012.

Odpri vsak dan od devetih do polne do petih popoldne in ob sredah od osme do devete ure večer.

Urad v Buffalo: 704, D. S. Morgan Building. Odpri vsak dan od devetih popoldne do petih popoldne in ob sredah od sedme do devete ure večer.

IŠČE SE

100 drvarjev za delati drva v severnem Michiganu. Lep gozd. Plača \$1.30 od kladre. Dobre kampe, prijazna okolica. Vprašajte pri:

Charecoal Iron Company of America,

(6-9-5-10) Manistique, Mich.

EDINI SLOVENSKI HRVATSKI HOTEL

v RANKINU, Cor. Hawkins Ave. in 4. ulica.

Jos. Starčević, lastnik

SLOVENCEM dobro znan še z Butler St., Pittsburgh, Pa.

Izvrstne domače kakor tudi importirane pijače, gorak in mrzel prigrizek vedno na razpolago.

Rojakom se priporočam.

ANTHONY KRZENTIH,

STAVBENIK IN KONTRAKTOR

izdeluje risbe in proračune.

Njegova posebnost je popravljanje in prenavljanje poslopij.

LES OPEKA CEMENT

Pisarna: HOTEL MUCHITZ,

Forest City, Pa.

Velika vojna mapa

vojskujocih se evropskih držav,

Velikost je 21 pri 28 palcih.

CENA 15 CENTOV.

Zadaj je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

STENSKO MAPO CELE EVROPE \$1.50

VELIKO STENSKO MAPO, NA ENI STRANI ZJE DINJENE DRŽAVE IN NA DRUGI PA CELI SVET, CENA \$1.50.

ZEMLJEVID PRIMORSKE, KRANJSKE IN DALMACIJE Z MEJO AVSTRO-OGRSKE Z ITALIJO. — CENA JE 15 CENTOV.

Veliki vojni atlas

vojskujocih se evropskih držav in pa kolonijjskih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

CENA SAMO 25 CENTOV.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

(Notary Public)

v GREATER-NEW YORKU

ANTON BURGAR

63 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izskrcanja ali imena parnika.

Obrnite se skupno na njega, kjer boste točno in solidno postregli.